

SVATÁ OBRAZÁRNA

K SNADNĚJŠÍMU

VYUČOVÁNÍ KŘEŠŤANSKÉMU

VE ŠKOLÁCH I V CHRÁMĚ

A V DOMÁCNOSTI.

SESTAVIL

BERNARD GALURA,
KNÍŽE-BISKUP V BRIXENU.

VE VIDNI.

V. C. KR. SKLADU ŠKOLNICH KNĚH.

Seřadění obrazů

podle katechismu.

- 1. Úvodní obraz.**
- 2. Obsah učení Kristova.**
- 3. Katechismus ve třech otázkách.**

K první hlavě (kapitole).

- 4. Co jest člověku věděti a věřiti, aby byl spasen?**

I. článek víry.

- 5. Útěchy plné tajemství Trojice Boží. Stvoření člověka, první hřích, zaslíbený Mesiáš.**
- 6. Kterak se stala Eva původem smrti — Maria pak původem života?**
- 7. Odkud pochází hřích, smrt a bída? Odtud, že nemívají lidé Pána Boha na zřeteli.**
- 8. Dějiny světa.**

II. článek víry.

- 9. Čemu učí katolická církev o Pánu Ježíši?**

III. článek víry.

- 10. Čemu nás učí příklad Matky Boží?**
- 11. Narození Ježíše Krista, spasitele světa a knížete míru.**

- 12. Mudrci od východu klanějí se Spasiteli, oběťujíce jemu dary za sebe i za všechny národy.
- 13. Dítky! buďtež jako pachole Ježíš.
- 14. Hle Beránek Boží, hle kterýž snímá hříchy světa.
- 15. Kdo potěšil nás nejprvé nejlepším rokem novým?
- 16. Ježíš co láskavý přítel dítek.

IV. článek víry.

- 17. Čemu se na hoře Olivetské učíme od Pána Ježíše? Moudrosti života, která zakládá se v poslušnosti.
- 18. Olivetská hora.
- 19. Hříšníci, pohled na svého Spasitele, a nezoufeť.
- 20. Boží hrob v Jerusalemě, v němž mrtvé tělo Spasitele odpočinulo, zaručuje útěchu při smrti a blažené vzkříšení tomu, kdož umírá v Pánu.

V. článek víry.

- 21. Na nebe vstoupení Páně.
- 22. Nejsvětější srdce Ježíšovo.

VI. článek.

- 23. Příchod Páně k poslednímu soudu.

VII. článek.

- 24. Seslání Ducha svatého, skrze něhož láska Boží rozlita jest v srdcích našich.

VIII. článek.

- 25. Církev jest matka naše, kterou nám Syn Boží zanechal.
- 26. Pán Ježíš přislíbil a dal své církvi viditelnou hlavu.
- 27. První křestanské kázání v Jerusalemě.

28. Znamky pravé Církve Ježíšovy.
 29. Výstraha pro všechny pronásledovnický Církve Kristovy.

K III. hlavě.

30. Člověče, ty obraze Boží, jednejt taktěž podle Boha, kterýž
 láska jest.
 31. Jakou cenu má milování bližního před Bohem?

I. přikázání Boží.

(Obrázek 33. a 34. hodí se též k 9. článku víry (obcování svatých) aneb k
 II. hlavě k andělskému pozdravení.)

32. Co činí člověka nejvíce osiřelým? Nevěra.
 33. Zdaliž není Boha v Iraeli?
 34. Jak se stará sv. anděl strážce o tělo i o duši?
 35. Jaké povinnosti máme k Matičce Boží?
 36. Svatá duše Marie Panny.

II. přikázání Boží.

37. Veliká platnost katolického pozdravení: Pochválen buď
 Pán Ježíš Kristus, až na věky. Amen.

III. přikázání Boží.

38. Milý Pán Bůh uložil nám ve svých přikázáních taktěž
 slušnou péči o hovádka.

IV. přikázání Boží.

39. Čtvrté přikázání Boží.
 40. Slovo Páně: Dávejtež, co jest císařovo císaři, a co jest
 Božího Bohu.

V. přikázání Boží.

41. Nelze milovati Boha, a nenáviděti člověka.

VI. přikázání Boží.

42. Bázeň před Bohem, a bázeň před světem.

VII. přikázání Boží.

43. Nespravedlivé zboží nemívá zdaru.

VIII. přikázání Boží.

44. Dábel jest lhář a otec lži.

II. přikázání církevní.

45. Mše svatá, nekrvavá oběť nového zákona.

K IV. hlavě.

III. svátost.

**46. Nejsvětější svátost oltářní — od Ježíše ustanovená
zpomínka víry, naděje a lásky.**

IV. svátost.

47. Jak nás láska Boží volá k pokání a k napravení života.

48. Patero částek svátosti pokání.

49. Upřímná kajícnost naproti liché.

VI. svátost.

50. Křesťanská modlitba o dobré pastýře duchovní.

K V. hlavě.

O křesťanské spravedlnosti vůbec.

**51. K vůli spravedlivým dává Bůh své požehnání člověčen-
stvu, často dosti hříšnému.**

**52. Pobožnost jest ke všemu užitečná, májc zalíbení ny-
nějšího života i budoucího.**

53. Co máme činiti, chtíce obdržeti milost a požehnání Boží, a odvrátiti zasloužené pokuty?

Pýcha a pokora.

54. Kdo nedává čest Bohu, a sám v sebe důvěřuje, záhuby se báti musí.

Lakomství a štědrost.

55. Kdo hledá věcí toliko pozemských, ztratí nebe i zemi, kdož pak nebe vyhledává, obého obdrží.

56. Poklad u Boha nejlépe jest uložen.

Lenivost.

57. Pamatuj člověče na příští účty z hřiven tobě svěřených.

Přídavek o posledních věcech člověka.

Smrt.

58. Čtyry otázky, které rozhodnou náš osud po smrti.

Soud.

59. Jaký bude soud Boží nad námi?

Peklo a nebe.

60. Co nám hlásá Boží příroda?

•

Ceny:

v r. č.

Jednotlivý obrázek stojí	2 n. kr.
Jedno sto obrázků dle vlastní volby	1.40 „ „
Nevázaný exemplár 60 obrázků spolu s seznamem	87 „ „
Obyčejně vázaný exemplár takovy	1. 5 „ „
Exemplár v tlačném plátně vázaný	1.23 „ „

SVATÁ OBRAZÁRNA

K SNADNĚJŠÍMU
VYUČOVÁNÍ KŘEŠŤANSKÉMU
VE
ŠKOLÁCH, V CHRÁMĚ
A V DOMÁCNOSTI.

SESTAVIL
BERNARD GALURA,
KNÍŽE-BISKUP V BRIXENU.

V C. KR. SKLA-
KNĚH VE

DU ŠKOLNÍCH
VÍDNI.

SV. PETR.

SV. PAVEL.

Svatá obrazárna, již původně zbožné paměti biskup Galura sestavil, v českém překladu co velmi užitečný spis tímto se schvaluje.

Od arcibiskupské konsistoře Pražské
dne 27. Července 1859.

Petr Krejčí,
vikář generalní.

Vojtěch Hron,
ředitel kanceláře.

Obrazárna tato má býti — podle předmluvy nej-
důstojnějšího pana spisovatele — názorným kázáním,
všudy, i tam přístupným, kam nepronikne slovo kaza-
tele jiného, kázáním, jež se rádo přijímá, a nerado
zapomíná. — Svatý Řehoř Veliký vypisuje takto uží-
tečnost názorů: Obrazy se k tomu cíli představují v
kostele, aby ti, kteří v knihách čísti neumějí, aspoň
očima se toho dočetli na stěnách. Jakož i Horác po-
věděl: Co proznívá ušima, nedojímá tou rychlostí
vnitřního člověka, než co věrným očím předloženo, a
co názorně se poznává. — My pak rádi přenášíme tuto
obrazárnu na materskou půdu, vědouce, že zvláště
mladším křesťanům tím se zavděčíme, a snadnější jim
přístup učiníme k pravdám křesťanským.

Obsah učení Kristova.

„Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ Jan 3, 16.

Andělé i lidé radují se z narození vtěleného Syna Božího.

Co učinil Pán Ježíš pro spasení naše?

I řekl anděl pastýřům: „Aj zvěstuji vám radost velikou, kteráž bude všemu lidu, nebo narodil se vám dnes Spasitel, jenž jest Kristus Pán.“ Luk. 2, 10. 11.

On jest obět slitování za hříchy naše, a netoliko za naše, ale i za všeho světa. 1. list sv. Jana 2, 2.

Z jaké příčiny vstoupil Pán Ježíš k svému Otci na nebesa?

K čemu přijde opět Ježíš v oblacích nebeských?

Odpovídá Pán Ježíš: „Opouštím svět a jdu k Otci. V domě Otce mého jsou mnozí příbytkové. Jdu, abych vám připravil místo. Zase přijdu, a vezmu vás k sobě samému.“

Spravedlivým řekne: „Pojďte, požehnání Otce mého, vládněte královstvím vám připraveným od ustavení světa.“

Pojem a obsah učení Kristova.

Bůh stvořil lidi k svému obrazu a podobnosti, spravedlivé a svaté, aby k věčné blaženosti dospěli.

Ale první lidé — Adam a Eva — dali se od zlého ducha svést k hříchu neposlušnosti proti Bohu. Skrze hřích přišla pak smrt a bída na všechny lidi, poněvadž všickni zhřešili, skrze hřích byla země zlořečenstvím stížena, a krásný onen ráj, jehož dáno bylo prvním lidem k blaženému přebývání, stal se od té doby zemí neladnou, která ploditi měla trní a hloží, zároveň pak úpěti pod jarmem hada svodného.

A však láska Boží slitovala se nad člověkem; slíbil Bůh zajisté prvorodičům, že pošle světu spasitele. Po čtyřtisícletí přišel zaslíbený Mesiáš. Tak Bůh miloval svět, že Syna svého jednorozeného dal, aby žádný kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Syn Boží učiněn jest člověkem, ukřížován, umřel i pohřben jest, vstav pak z mrtvých vstoupil na nebesa, kdež sedí na pravici Boha Otce, odkud i přijde, soudit živé i mrtvé.

Smrtí svou podal Syn Boží úplné dostiučinění přenesmírné velebnosti Božské hříchem uražené, spolu pak zrušil všechny účinky spáchaného hříchu. Zlořečení snato se země. I vidíme již nebe nové a zem novou. Město svaté, Jerusálém nový, sstupuje s nebe od Boha, připravený, jako nevěsta okrášlena ženichu svému; aj stánek Boží s lidmi, a přebývati bude s nimi, a oni budou jeho lidem, a sám Bůh s nimi bude jejich Bohem; a smrti více nebude, ani kvílení, ani křiku, ani bolesti nebude více, nebo první věci pominuly. Všecko bude míti obnovu.

Tyto pravdy zvěstuje nám učení Kristovo. Za to máme je uvítati radostným srdcem, těšíce se tomu, že Syn Boží zrušil moc ďábla a zároveň pak obnovil království Boží a život věčně blažený.

Katechismus ve třech otázkách.

Co učinil Otec nebeský, abychom přišli do nebe?

„Kterýžto předzřídil nás k zvolení sobě za syny skrze Ježíše Krista, podle uložení vůle své.“ Efes. 1. 5.

Co máme my činiti, abychom přišli do nebe?

„Chcešli vjíti do života, ostříhej přikázání.“ Mat. 19. 17.

Jakých prostředků nám Pán Bůh k tomu dává, bychom přišli do nebe?

„Jáť jsem vinný kmen; vy ratolesti; beze mne nemůžete ničeho učiniti.“ Jan. 15.

I padám na kolena, znamenám se svatým křížem, a modlím se takto : Ve jmenu Otce, i Syna, i Ducha svatého, Amen. Všecko, cokoliv myslím, mluvím a činím, staň se v tomto nejsvětějším jmenu, všecko staň se k oslavení Božímu. Děkuji Tobě, milý Bože, že jsi mne k podobenství svému stvořil, abych došel blaženosti nebeské. Avšak kterak dojdou této blaženosti já ubohý člověk, hned již prvotného hříchu účastný? Neměl bych té naděje, ano naopak, na věky bych zahynul, kdyby nesmílovala se láska tvoje nade mnou. Z lásky ke mně stal se jednorozený Syn tvůj, Ježíš Kristus, člověkem, Ty jsi nám jej seslal na zemi, aby vykoupil nás od věčné smrti a svatou krev svou vylil na odpuštění hříchů našich. Buďtež za to věčně díky Tobě, Otče milosrdný, i Tobě, drahý Spasiteli, Pane Ježíši. Otče nebeský, co jest mi činiti, aby krev Spasitele mého na mně nebyla zmařena? Ty chceš abych věřil v Jesu Krista, abych tvá přikázání zachoval, abych bližního miloval, jako sebe samého. Sešli mi Ducha svatého, abych ochotně poslouchal učení Syna tvého a Spasitele našeho, abych byl věrným dítětem Církve jeho, hned od počátku katolickou nazvané, abych se jí pevně držel v životě i při smrti. Amen.

Co jest člověku věděti a věřiti, aby byl spasen?

Že jest jeden Bůh.

**Že jest Bůh spravedlivý soudce,
jenž odměňuje dobré a tresce zlé.**

**Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.
1. Mojž. 1. 1.**

**Všickni my zajisté ukázati se musíme
před soudnou stolicí Kristovou,
aby přijal jedenkaždý — jakž činil,
buď to dobré, neb zlé. 2. Kor. 5. 10.**

**Že jsou tři Božské osoby jedné byt-
nosti a přirozenosti, Otec, Syn a
Duch svatý.**

**Že se druhá Božská osoba vtělila,
aby nás svou smrtí na kříži vykoupila a spasila;**

A ti tři jsou jedno. 1. Jan. 5. 7.

A Slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi. Jan. 1. 14.

Že jest duše lidská nesmrtelná.

Že jest milost Boží k spasení nevyhnutelně potřebna.

**Dnes budeš se mnou v ráji.
Luk. 23. 43.**

**Beze mne nemůžete ničeho učiniti.
Jan. 15. 5.**

1. Jest jeden Bůh.

My jsme k tomu stvoření, abychom toho jediného Boha v pravdě poznali, ctili, jemu se klaněli, jeho milovali, jemu věrně sloužili, tím pak u něho věčné blaženosti dosáhli.

2. Bůh jest spravedlivý soudce, jenž odměňuje dobré a trestce zlé.

Připomínejme si každodenně nastávající soud, o kterém každý přijme podle skutků svých, co zasloužil na zemi. V spasitelné bázni obcujme vždy před Bohem.

3. Jsou tři Božské osoby jedné bytnosti a přirozenosti, Otec, Syn a Duch svatý.

Děkujeme často — zvláště když se znamenáme svatým křížem, Bohu Otci, který nás stvořil, Bohu Synu, který nás vykoupil, i Bohu Duchu svatému, který nás posvětil.

4. Druhá Božská osoba se vtělila, aby nás svou smrtí na kříži vykoupila a spasila.

Zpomínejme při každé oběti mešní, zvláště při svatém pozdvihování, že Pán Ježíš umřel za nás na kříži, prosíce ho snažně, aby nám skrze hořkost utrpení a smrti své, odpustil hříchy a uvedl nás do života věčného.

5. Duše lidská jest nesmrtelná.

Tělo lidské podléhá v hrobě porušení, duše pak žije neustále; tu když člověk ztratí, ztraceno jest všecko na věky. Nuže co jest platno člověku, byť všecken svět získal, a na své duši škodu trpěl?

6. Milost Boží k spasení potřebna jest.

O Pane, uděliž nám milosti své, bez které nic nelze učiniti prospěšného k životu věčnému, abychom s tvou milostí pobožně a svatě obcovali, všech hříchů se varovali, v dobrém prospívali a šťastně do nebe se dostali.

Útěchy plné tajemství nejsvětější Trojice Boží.

Co otec nebeský ustanovil
světa, a Syn Boží v

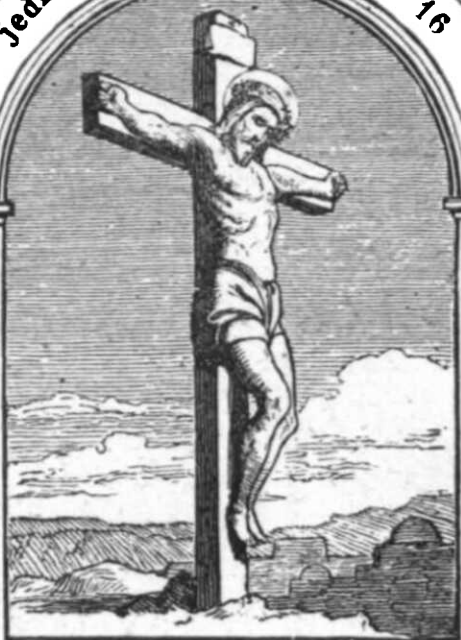
od věků učiniti pro spasení
čase dokonal —

Tak Bůh miloval svět, že Syna svého

to Duch svatý

jednorozeného dal. Jan. 3, 16

Dokonáno jest! Jan 19, 30.

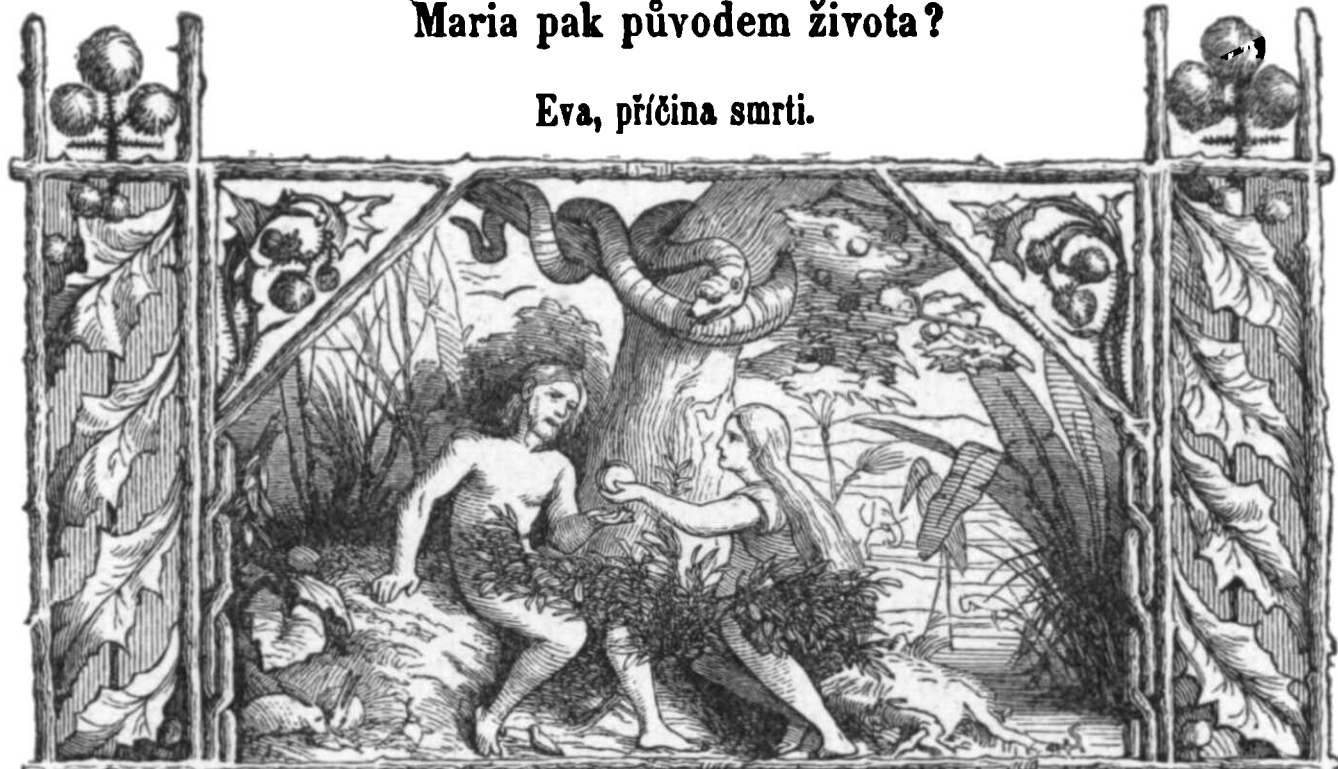
v našich srdcích rozlívá.

Království Boží jest spravedlnost a pokoj, a
radost v Duchu svatém, skrze něhož láska Boží
rozlita jest v srdcích našich. Řím. 14, 17. Gal.
5, 22. Řím. 5, 5.

**Kterak se stala Eva původem smrti,
Maria pak původem života?**

Eva, příčina smrti.

1. Proč přikázal vám Bůh, abyste nejedli z každého dřeva rajského?
2. Bychom snad nezemřeli.
3. Nikoli smrti nezemřete.
4. I vzala Eva z ovoce jeho, a jedla: a dala muži svému, kterýž (také) jedl. 1. Mojž. 3.

Maria, příčina života.

1. Zdráva buď, milosti plná, Pán s tebou; požehnaná ty mezi ženami . . . nalezla jsi milost u Boha . . . porodíš syna, a nazúveš jmeno jeho Ježíš; a království jeho nebude konce.
2. Aj dívka Páně; staniž mi se podlé slova tvého. Luk. 1.

Adam a Eva, byvše stvořeni k podobnosti Božímu a povoláni k věčné blaženosti, nezůstali ve vznešeném povolání svém, odstoupivše od Boha, kterýž jim přikázal, aby nejedli z jistého dřeva rájského a se ho ani nedotýkali. Evě pak přišlo na mysl, ohledati stromu bez vědění Adama, i rozmlouvala s hadem, uvěřila jemu slibujícímu, že budou jako bohové, a — nepamětlivá svého stvořitele a oznámené pokuty — opět pohlížejíc na zakázaný strom, vzala z ovoce jeho, a jedla, a dala muži svému, kterýž také jedl. Tím způsobem všel hřích se smrtí do světa, totiž nadužíváním svobodné vůle, všetečností, lenivostí, marností, rozmlouváním se svůdcem, nepamětí na Boha, žádostivostí, nespokojeností a neposlušností k Bohu. Tak přelbává a svádí ďábel dosud v mnohonásobné způsobě. Běda tomu, kdo mu sluchu dává! Zvláště pak vy, mladí lidé, nedávejte svůdcům víry; první svůdce stal se prvním lidovrahem. Rodičové! pomněte na zodpovědnost za dítky.

Maria, svatá panna Nazaretská, byla zvolena za matku Spasitele. Archanděl Gabriel navštívil ji v Nazaretském domečku; svatou hrůzou pojatá slyší slova Andělova pokorně; odevzdává se poslušně do vůle Boží; ona jest spokojena při své chudobě; ačkoliv z domu Davida krále, není žádostiva vezdějších statků; svatě obcujíc svědomitě vykonává povinnosti k Bohu, jemu toliko pozůstává své tajemství: milosti plná stala se pak matkou Spasitele Pána Ježíše, skrze něhož pravý život světu slíben a skutečně udělen.

Odkud pochází hřích, smrt a bída?
Odtud, že nemají lidé Pána Boha na zřeteli.

Kdo nemá Boha na zřeteli,
ani přikázání jeho před očima
míti nebude.

Přikázal Bůh prvorodičům,
aby nejedli z jistého stromu. A
však neměvše Boha na zřeteli,
dali se přemluvit, a jedli.

Kdo nemá přikázání Boží
na zřeteli, i své štěstí
před očima nemívá.

Adam a Eva byli skrze svůj
hřích z ráje vypuzeni, a mu-
seli umřít. Hřešice neměli
své vlastní štěstí na zřeteli.

Kdo své vlastní štěstí na zřeteli nemívá,
nešetří též blahobytu spolubližních.

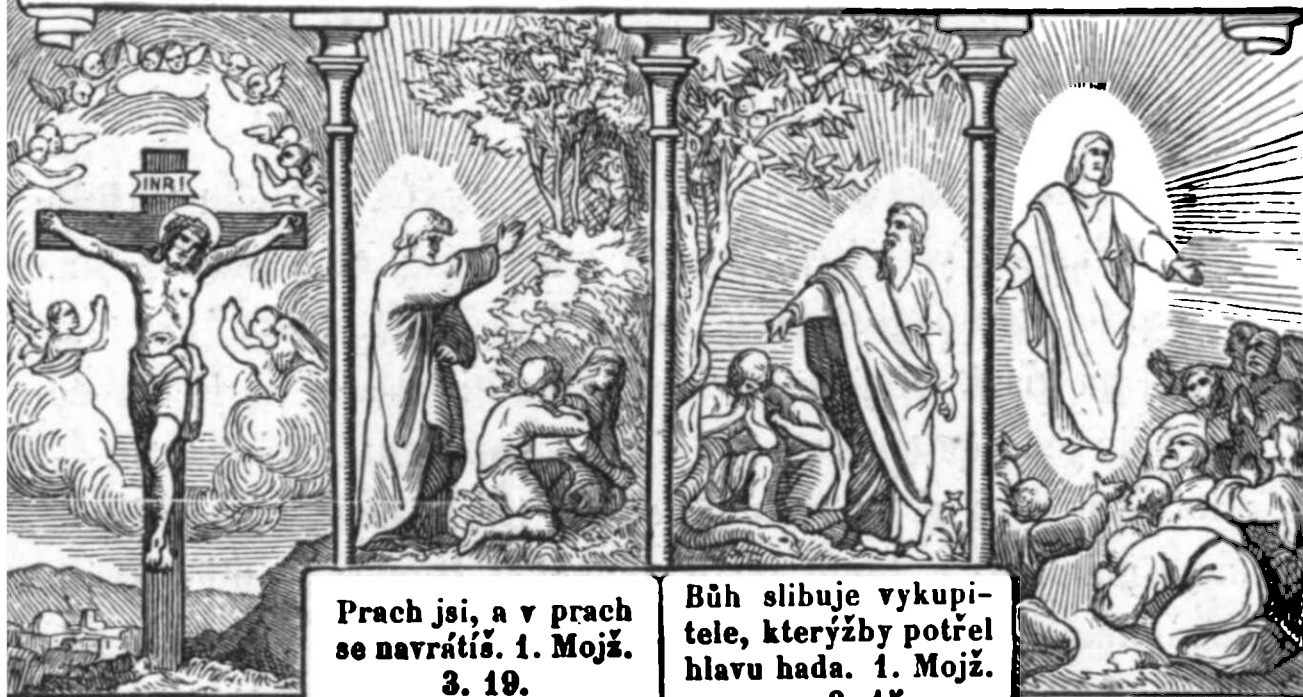
Z Adama a z Evy přechází hřích, bída a smrt na všechny lidi, hned první
jejich syn zabil bratra Abele. Tak již první lidé hříchem pozbyvše vlast-
ního blahobytu, nešetřili tudíž ani blahobytu cizího.

Lidé, kteří kde jste, pozastavte se při tomto obraze! Pozorujte, kterak vešel prvotný hřích do světa, nedostatkem bázně Boží zajisté; pozorujte, kterak po dnešní den hřích přichází mezi lidi, nedostatkem bázně Boží tolikéž. Toho zkusili na sobě Adam a Eva, to shledává i jedenkaždý člověk na sobě, který nemá Boha na svém zřeteli. Smyslná žádost, když počne, porodí hřích, hřích pak, když jest vykonaný, zplozuje smrt a spojenou s ní obyčejně mnohou strast v duši i v těle. Uvažte účinky všelikých vášní, jimžto lidé hovívají, i nabudete přesvědčení, že jest toho zapotřebí, bychom měli příkázání Boží vždycky na mysli, chceme-li se uvarovat časné i věčné záhuby. Lidé, Boha nepamětliví, připravují sobě z vášní, jimžto hoví, bič, který vyhání je z ráje blahobytu do bídy, chudoby, do opovržení, choroby a brzké smrti. Ze zkušenosti víme pak i to, že od té doby, co Adam a Eva požíváním zapovězeného ovoce zhřešili, prostopášnost rodičů dítkám plodí bolest od zubů, jak ji písmo jmenuje. Kdo se Boha nebojí, který může tělo i duši uvrhnouti do ohně, zdrží-li se hříchu z bázně před světem? Kdo se dopouští hříchu a nepravosti, nenávidí duše své. Blaze tomu, kdo se v pokušení hájí slovy bohabojného Josefa: Kterak mohu to zlé učiniti, a hřešiti proti Bohu svému? Blaze domu, kde jest bytem bázeň Boží. Bázeň Hospodinova počátek jest moudrosti. Boha se boj a ostříš hej příkázání jeho; neboť takovýmto způsobem toliko staneš se dokonalým člověkem. Blaze tomu, kdo se k bázni Boží navrátí, jako lotr na kříži, začez téhož ještě dne do ráje se dostal k svému Spasiteli Pánu Ježíši. Bůh slíbil podlé své milosrdnosti spasitele prvním lidem a všem jejím potomkům, aby nepozbyli ráje na věky. V této naději — oplakávám hříchy, prose Spasitele Pána Ježíše: Pane, rozpomeň se na mne ve své říši. Jerem. 31, 29. Ezech. 18, 2. Kaz. 12, 13. Sir. 1, 20. Tob. 12, 10. Jak. 1, 15. Řím. 6, 23. Přísl. 1, 7. Matth. 10, 28,

Dějiny světa.

A viděl Bůh vše, což byl učinil: a bylo velmi dobré. 1. Mojž. 1. 31.
Skrze jednoho člověka hřích na tento svět všel, a skrze hřích smrt.
Řím. 5. 12.

Prach jsi, a v prach
se navrátíš. 1. Mojž.
3. 19.

Bůh slibuje vykupi-
tele, kterýžby potřel
hlavu hada. 1. Mojž.
3. 15.

Ježíš jest Be-
ránek Boží, kterýž snímá
hříchy světa. Jan. 1. 29.

Ježíš zakládá
ústav k spasení člověčenstva,
jenž potrvá až do skonání svě-
ta. Mat. 28. 18—20.

Pán opětne přijde, aby zrušil skutky d'ábla naprosto, aby
nebylo porušení smrti a hrobu, aby všechny věci napřávil.
Zjev. Jan. 21. 5. Efes. 1. 10.

Smrť a bída přišla skrze hřích na tento svět. I slíbil nám Bůh po své lásce Vykupitele, jenžby zmařil zlé, co pošlo z ďábla. Vykupitel tento jest Pán Ježíš, Syn Boží, který pro nás umřel na kříži. Maje k Otci se navrátiti, založil na Petru co na skále jedinou církev — co ústav ke spasení člověčenstva — slíbiv s ní býti až do skonání světa, tak že nepřemohou ji ani moci pekelné; k tomu ještě zanechal Ducha svatého svým apoštolům a jich náměstkům, které vyslal, opatřené tou mocí, jakou přijal od Otce — aby hříchy odpouštěli kajícím, aby jdouce učili všechny národy zachovávat všecko, cožkoliv jim byl přikázal, aby je pak křtili. V tom se již obsahují všechny dějiny světa, v tom se obsahuje tajemství vykoupení lidského; v tom pozorujeme veliké činy Boží, v tom hledíme obsah Evangelia, jádro zjevení Božího, střed všeliké naděje naší; v tom poznáváme celou dějepravu biblickou, v tom nalazáme hlavní obsah naučení křesťanského.

•

•

Čemu učí katolická církev o Pánu Ježíši?

Ježíš jest jednorozelný Syn Boha Otce.

Ježíš jest i pravý člověk.

Hlas s nebe stal se: Ty jsi Syn můj milý, v tobě jsem si zalíbil. Luk. 3. 22.

Slovo tělem učiněno jest, a přebývalo mezi námi. Jan. 1. 14.

Ježíš jest Vykupitel světa.

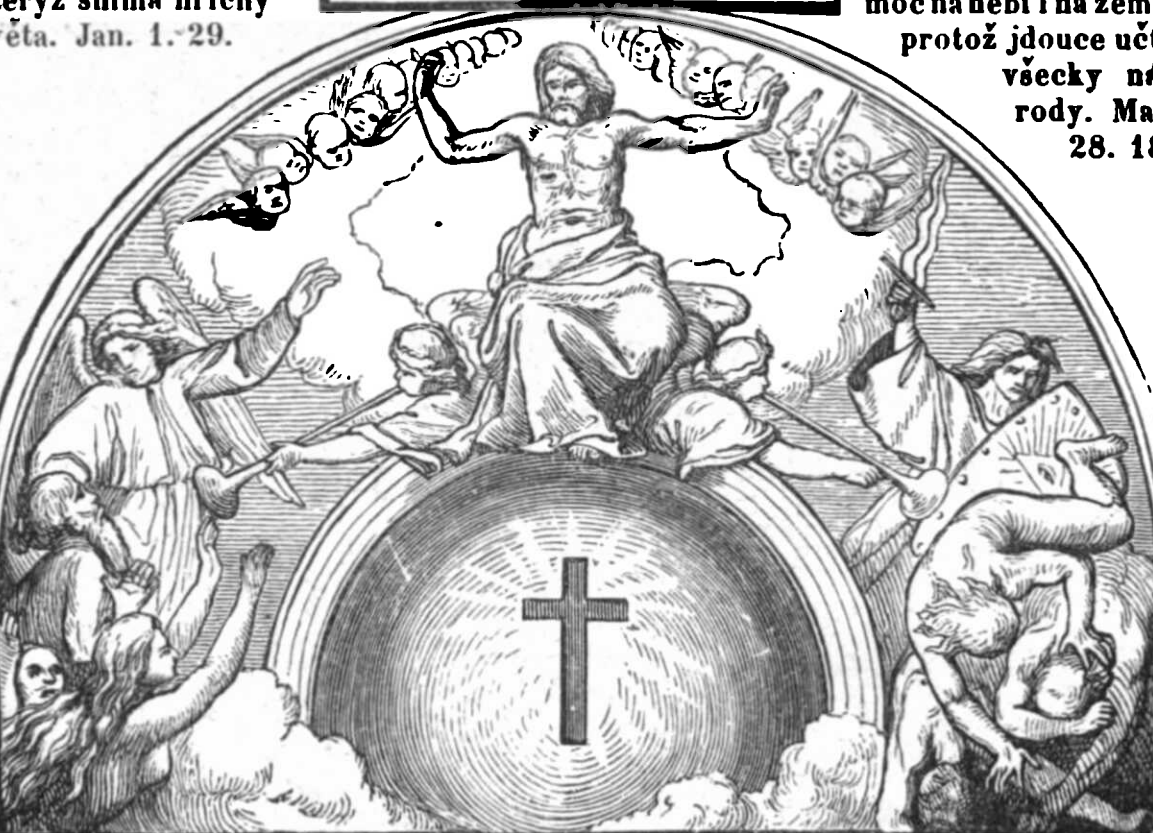
Ježíš jest náš Pán a ustanovitel zákona.

Ale Beranek Boží, hle kterýž snímá hříchy světa. Jan. 1. 29.

Ježíš jest soudce světa.

Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi; protož jdouce učte všechny národy. Mat. 28. 18.

Všickni my zajisté ukázati se musíme před soudnou stolicí Kristovou, aby přijal jedenkaždý na těle vlastním, jakž činil, budto dobré, neb zlé. 2. Kor. 5. 10.

1. Tentoť jest život věčný, abychom poznali tebe, samého pravého Boha, a kteréhož jsi poslal, Ježíše Krista. (Jan. 17, 3.) Syn tvůj Ježíš Kristus jest oblesk tvé slávy, obraz tvé podstaty, světlo od světla, v jehožto jmenu každé koleno klekati musí na nebi, na zemi i pod zemí; neboť jest nade všecko Bůh požehnaný na věky. Žid. 1, 6. Řím. 9, 8. Fil. 2, 10.

2. Křesťané! to zajisté cítě v sobě, jako máte příklad na Kristu, kterýž jsa v způsobě Boží, nepoložil sobě toho za loupež, že jest rovný Bohu, ale sebe samého zmařil, přijav způsob služebníka a v způsobu nalezen jako člověk; ponížil sebe samého, učiněn jsa poslušným až k smrti kříže. Filipp. 2, 5—8.

3. Syn člověka nepřišel, aby mu bylo slouženo, ale aby sloužil, a aby dal život svůj na vykoupení za mnohé. Mark. 10, 45. Pročež není jiného jmena pod nebem daného lidem, skrze kteréžbychom měli spasení býti. Skutky apošt. 4, 12.

4. Apoštolům uloženo, učit všecky národy, aby zachovávali všecko, což jim koli Kristus přikázal, doloživ: A aj, já s vámi jsem po všecky dny až do skonání světa. Mat. 28, 20. On jest král králů země, a Pán pánů. Zjev. Jan. 1, 5. 19, 16. v.

5. Ve všech skutcích svých pamětliv buď, člověče, na poslední věci své, a na věky nezhřešíš. Sir. 7, 40.

Pochválen buď Ježíš Kristus na věky. Amen.

Čemu nás učí příklad Matky Boží?

Anděl pozdravuje Marii.

Alžběta pozdravuje Marii.

Milosti plná, Pán s tebou!

Požehnaná ty mezi ženami!

Maria a Simeon v chrámě.

Tvou vlastní duši
pronikne meč.

Maria u kříže.

1. Hle syn tvůj.
2. Hle matka tvá.

Drahá Matka Boží byla milosti plná, a předce i bolesti plná; my pak jsme plni hříchů, a chceme přitom žítí bez strastí — jdouce poездеjších rozkošech!

Pozdravuji tebe, Matko Páně, plná milosti a požehnání. Ty nám ukazuješ, kterak máme plniti všeliké povinnosti k Bohu a k bližnímu! obdivujeme tvou hlubokou pokoru při nejvyšší cti, které se ti dostalo od Boha, když tě vyvolil za matku jednorozeného Syna svého, aby—podle tajemství plných ustanovení — věčné Slovo učiněno bylo člověkem.

Ty jsi dokonalým vzorem trpělivosti v trápeních a úplné oddanosti do vůle Boží. Rozpomeň se, že Božský Syn tvůj odkázal nám tebe za matku; i chceme se vždy k tobě vinouti jako věrné dítky k lásky plné máteři, volající častokráte se svatým Bernardem:

„Pomni, o nejdobrotivější Panno! že nebylo slýcháno, aby, kdo se tobě do ochrany dává a tvou pomoc vyzývá, byl opuštěn býval. Nadchnut touto důvěrou, utíkám se k tobě, o Matko a Panno pannen; pohled na mne kajicně se k tobě blížícího se vši pokorou! O Matko věčného Slova! nezamítej mne prosícího, nýbrž popřej milostivého sluchu prosbám důvěrným.

Nyní panující svatý Otec Pius IX. schvaluje uctění nejblaho-slavenější Panny a Matky Boží Marie co obzvláštní prostředek k zachování drahocenné neviny a čistoty. Z té příčiny schválil (r. 1851) následující krásnou modlitbičku pro zachování nevinnosti.

„O Paní má! o Matko moje! pomni, že chci tobě náležeti! I chraniž mne a opatruj co své zboží, co svůj majitek.“

Kdo vykonává tuto modlitbičku pobožně a s kajícností, nabývá pokaždé čtyřicetidenních odpustkův.

Narození Ježíše Krista, spasitele světa a dárce věčného míru.

Nebojtež se, nebo aj zvěstuji vám radost velikou, kteráž bude všemu lidu, nebo narodil se vám dnes spasitel, jenž jest Kristus Pán . . . naleznete nemluvňatko plénkami obvinuté a položené v jeslech. Sláva na vysostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle. Luk. 2.

Malický narodil se nám, a syn dán jest nám a učiněno jest knížetství
na rameni jeho:
a nazváno bude jméno jeho: Rádce, Bůh, Silný, Otec
budoucího věku. Isai. 9. 6.

Vzhůru srdce k nebi, křesťané, padněte na kolena před jednorozeným Synem Boha živého, Pánem Ježíšem, jenž pro vykoupení vaše člověkem jest učiněn, a tak, božskou přirozenost s lidskou spojiv v jedné osobě, přišel, aby pro nás umřel na kříži.

Tak Bůh miloval svět zajisté. Radujme se této štědrosti Boží, celé nebe raduje se s námi společně! Milý Pane Ježíši, ty jsi se stal člověkem, abychom se stali dítky Božími, tvými pak bratřími a spoludědici učinění byli. Tys učiněn chudým, aby se nám dědictví věčné slávy dostalo. Ty jsi ráčil trpěti, abychom se mohli věčně radovati. Ty jsi snal vinu hříchů našich, aby zavítal nám onen pokoj, jehož veškerý svět dáti nemůže, abychom mohli i svým otcem nazývati tvého Otce v nebesích. Ty jsi naučil nás, kterak bychom pokoj měli se všemi, bližního pak jako sebe milovali; v říši, kterou jsi nám připravil, není žádných bojů, tiché nazval jsi ty syny Božími, sám pak jsi opravdivým věčným knížetem pokoje.

Zato budiž chvála Bohu, tobě ale — milé dítko Betlemské — Ježíšku — věnujeme víru a lásku po celý svůj život zde i na věky.

**Mudrci od východu klanějí se Spasiteli světa, Pánu Ježíši,
obětně jemu dary za sebe i za všechny národy.**

Když se narodil Ježíš v Betlemě Judově za dnů Herodesa krále, aj mudrci od východu přijeli do Jerusalema, řkouce: Kde jest ten, kterýž se narodil, král židovský? nebo viděli jsme hvězdu jeho na východu, a přijeli jsme klanět se jemu. A aj hvězda předcházela je, až i přišedši stála nad místem, kdež bylo dítě. Uzřevše pak hvězdu zradovali se radostí velikou velmi. I všedše do domu našli dítě s Marií matkou jeho, a padše klaněli se jemu; a otevřevše poklady své, obětovali jemu dary, zlato, kadidlo, a myrhu.

Mat. 2.

Nebe i země radovaly se při narození Páně. Andělé oslavovali Boha, těšíce se z oblažení lidského. Mudrci přišli od východu, aby vládci světa úctu vzdali.

Oběťmi svými vyznali svou víru v dítě, co svého Boha, krále a spasitele, skrze něhož přišel na svět věčný pokoj, a v jehožto říši láska jest nejvyšším zákonem, tak že slušně knížetem pokoje jmenuje se. Při jeslech zaslíbili se pachtátku co spasiteli světa neustálou vírou v živobytí i při smrti; zdeť učinili vzájemnou smlouvu lásky a pokoje. Mudrci tito slovou tři králové. A však — co pohané — po tu dobu neznali jsou Boha pravého. Skrze ně měla se již pohanům ukázati cesta do nebe, mělo se jim zvěstovati Evangelium.

Křesťané! Víte-li pak, že předkové naši byli také pohané, kteří klaníce se hluchým modlám, ve tmách chodili, o pravém Bohu nevědouce? Víte-li pak, že tito tři mudrci kořili se spasiteli světa místo nás? Před Betlemským dítětem uzavřeli v těchto třech králích všickni králové světa, všickni národové, města, obce a rodiny věčnou smlouvu pokoje; v Ježíši stali jsou se všickni národové jediným tělem, jedinou rodinou; bratřími jsme již všickni, v království pak Božím nemá býti žádných svárů v národech a v rodinách; všickni mají společného Otce jediného v nebesích; děti pak Boží tolikéž i duchem Božím buděť vedeny. Takové bud předsevzetí naše ve jmenu Otce, i Syna i Ducha svatého, abychom se všickni tam shledali na nebesích, kde věčná láska králuje. Amen.

Dítky! buďtež jako pachole Ježíš

pobožny,

poslušny,

Zdaliž jste nevěděli, že
já v tom, co jest otec
mého, musím býti?
Luk. 2. 49.

Byl jim poddán.
Luk. 2. 51.

Bohu a lidem vždy
milejší.

pracovity,

Ježíš pracoval s Josefem pěstounem, který — co tesař — i pluhy zhotovoval.

Ježíš prospíval moudrostí, a věkem, a milostí u Boha i u lidí.
Luk. 2. 52.

I.

Dítky! nezapomínejte, že jste dítky Otce v nebesích. Ostříhejte přikázání jeho, byste k němu přišly do nebe. Modlete se a chodte s ochotností do kostela a do školy, abyste se také z příkladu Božského pacholete naučily, býti v tom, co jest nebeského Otce vašeho.

II.

Dítky, které ctějí otce a matku, zvláště dojdou požehnaní Božího. Sám Ježíš, Bůh i člověk, lidí býval poslušen. Pomněte, že toutéž měrou poslušny jste Boha samého; poručil zajisté Bůh, aby dítky rodičů svých byly poslušny.

III.

Dítky! nebudiž vám nikdy práce za hanbu, vědoucím, že se ani Ježíš obyčejné práce neštít. Pakli pracujete na poli, zpomínejte na Ježíše, který pluhý dělával. Tak se stane práce vaše modlitbou.

IV.

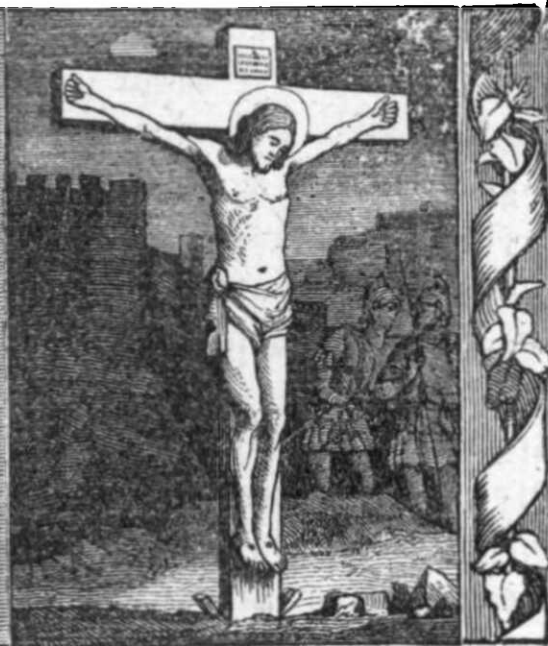
Ježíš byl veliký milovník dítek, jimžto nebe zaslíbil. Mějte jej vždy na mysli; budou vás pak Bůh i lidé více milovati; i andělové strážní budou rádi s vámi obcovati.

Hle Beránek Boží,
hle kterýž snímá hřích světa. Jan. 1. 29.

Předpodobněný beránek Boží.

**Pravý beránek Boží, kterýž snímá
hřích světa. Jan. 1. 29.**

**Ježíš jest beránek, kterýž zabit
jest od počátku světa. Zjev. 13. 8.**

**Beránek náš velikonoční obětován
jest Kristus. 1. Kor. 5. 7.**

Ustavičná památka obětovaného Beránka Božího.

**. Totož jest tělo mé, kteréž se za vás vydává. Tož jest krev
má nového zákona, kteráž za mnohé vylita bude na odpuštění
hříchů.**

To činite na mou památku.

Každý člověk jest si toho u vnitř srdce povědom, že jest hříšný a trestu hodný před Bohem. Dokládá zajisté Apoštol: „Byli jsme z přirození synové hněvu; — všickni zajisté zhřešili, a potřebují slávy Boží.“ Efes. 2, 3. Řím. 3, 23.

Z tohoto vědomí o vlastní hříšnosti pochází pak žádost smířiti se s Bohem, jak ji spatřujeme hned od prvopočátku naznačenou v rozmanitých obětech, všudež Bohu obětovaných, přede vším pak v krvavých obětech starého zákona, jimiž se dle nařízení Božského spravedlnost trestajícího Boha Židům živě připomínala.

A však i tyto krvavé oběti starého zákona měly jen předobrazovati a naznačovati onu obět velikou, kterou sám Syn Boží konati měl na kříži, aby nebeskému Otci svému za hřích všeho světa dosti učinil. Kristus trpěl za nás; on hříchy naše sám na svém těle (co pravý beránek Boží) vnesl na dřevo; jehožto zsinalostí uzdravení jsme! 1. Petr. 2, 21. 24. Nepřátelé byvše, smíření jsme s Bohem skrze smrt Syna jeho. Řím. 5, 10.

Aby pak památka této krvavé oběti na kříži nikdy nevyhynula a obět neustále tato se obnovovala, ustanovil Spasitel náš při poslední večeři nekrvavou obět nového zákona, obět mše svaté, když takto řekl učenníkům: „Totoť jest tělo mé, kteréž se za vás vydává; tento kalich jest nová smlouva v mé krvi, která za vás vylita bude; to činíte na mou památku.**“ Luk. 22. 1. Kor. 11. — Kdykoliv tedy, křesťane můj, zraky na kříž upínáš, zpomínej u vděčné lásce na Spasitele, který na něm pněl, aby zjednal pokoj, spasu duši tvé. Budiž vždycky při mši svaté pobožným, abys došel z oběti té předústojné hojných užitků.**

Kdo potěšil nás nejlepším rokem novým?

Ježíš
spasitel světa.

Ježíš přišel do Nazareta, a všel podle obyčeje svého v den sobotní do školy; i vstal aby četl. A dána jest mu kniha Isaiáše proroka. A rozvinuv knihu, našel místo, kdež bylo psáno: „Duch Páně nade mnou; pročez pomazal mne, a poslal mne kázat evangelium chudým, uzdravovat skroušených srdcem, zvěstovat jatým propuštění, a slepým vidění; propustit soužených na svobodu, zvěstovat vzácného léta Páně a dnu odplaty. Dnes se naplnilo písmo toto v uších vašich. Luk. 4. 16—21. Isai. 61, 1—2.

Skrze jednoho člověka přišel hřích na svět, a skrze hřích smrt. Žijeme v takovém světě, kde každý den má své obtíže. Vrchol však trápení jest smrt, umíráme-li bez křesťanské naděje. Velmi zlé bylo-by nám, kdyby změna roku žádných jiných slov nám nepřinesla, leč obyčejných: Pomni, člověče, že jsi o rok blíže k smrti přistoupil. Na nový rok očekáváme věcí dobrých, žádáme jich ostatním; dáváme si vzájemné důkazy lásky; dítky připovídají poslušnosti; — a nastojte! — zůstáváme přece ve starém, tak že přináší nám nový rok obyčejně více strastí, než jich bylo ve starém. Máli nám však změna roku býti radostná, musíme i my se proměnit a státi se novými. Tato však všeobecná novota způsobena zajisté Spasitelem Ježíšem Kristem, i kázal proto ve škole, že s ním **vzácné léto Páně nastalo. Svolává nás k tomu slovy: Pojděte ke mně všickni, kteříž pracujete a obtíženi jste, a já vás občerstvím. On přišel, aby zrušil skutky ďábla, a oblažující říši Boží opět zvelebil. Nevěřící ten se vzdává toho oblažení, a nové léto nebude mu požehnané. Odložmež tedy starého a zkaženého člověka, a oblečme se v nového. Zanechejme cestu záhuby, krácejíce po stezkách života. Ulečme zraněné svědomí; vyčistíme starý kvas; přetrhejme vazby hříchu; navraťme cizí statek; smiřme se s bližním; buďme jako dítky znovuzrozené, které pokrytství, nevěrnost a nepřátelství neznají. Krácejme ve světle čisté víry; neboť toliko opravdivý křesťan slavívá rok právě nový a spolu i dobrý napořád.**

Ježíš co laskavý přítel dítek.

Podávány jsou dítky Pánu Ježíši, aby na ně ruce vzkládal a nad nimi se modlil; učenníci pak domlouvali jim. Ale Ježíš řekl jim: „Nechte dítek, a nebraňte jim ke mně jíti: nebo takových jest království nebeské.“ Mat. 19. 13 — 15.

„Amen pravím vám, neobráťte-li se, a nebudete-li jako maličtí, nevejdete do království nebeského. Protož kdožkoli se poníží, jako toto pachole, ten jest větším v království nebeském. A kdoby přijal jedno takové pachole ve jmenu mém, mnet přijímá. Kdoby však pohoršil jedno z maličkých těchto, jenž ve mne věří, lépe by jemu bylo, aby zavěšen byl žernov osličí na hrdlo jeho, a on pohřben byl do hlubokosti mořské. — Viztež tedy, abyste nižádného z maličkých těchto nepotupovali; neboť pravím vám, že andělé jejich v nebesích vždycky hledí na tvář otce mého, kterýž v nebesích jest.“ Mat. 18. 1—10.

Milé děti!

Obrázek, který právě spatřujete, jest pro vás velmi radostný, neboť na něm se učíte svou cenu znáti, jakou máte před Bohem: obrázek vám praví, že jste děti Boží, a čeho se máte od Boha nadíti, nebeského totiž království. Víte-li pak, kdo to jest, an děti vůkol sebe shromažďuje, jim žehná a je miluje? Dobrotivý tento přítel dítek jest sám Spasitel váš, Ježíš Kristus, Syn Boží, který sestoupil na tuto zemi, aby za vás krev svou vylil, abyste se mohly dostat do nebe. Větší čest e radost nemohl vám učiniti Pán Ježíš; vždyť pak praví, že kdoby přijal takové pachole jedno, přijímá jej samého. Štěstí, které na vás čeká, jest tak veliké, že každý, kdo vás hříšným svodem o to připravuje, mělby, s osličím žernovem okolo hrdla, pohroužen býti do hlubokosti mořské. Pán Ježíš praví, že každé dítě jest pod ochranou anděla, milovnicka cnosti, jehož dítě má poslušno býti. Rodičové mají podle vůle Boží své děti moudře milovati a k dobrému je voditi, aby žádné se neztratilo, aby se všechny se svými anděly a rodiči, před tváří Boží shledali.

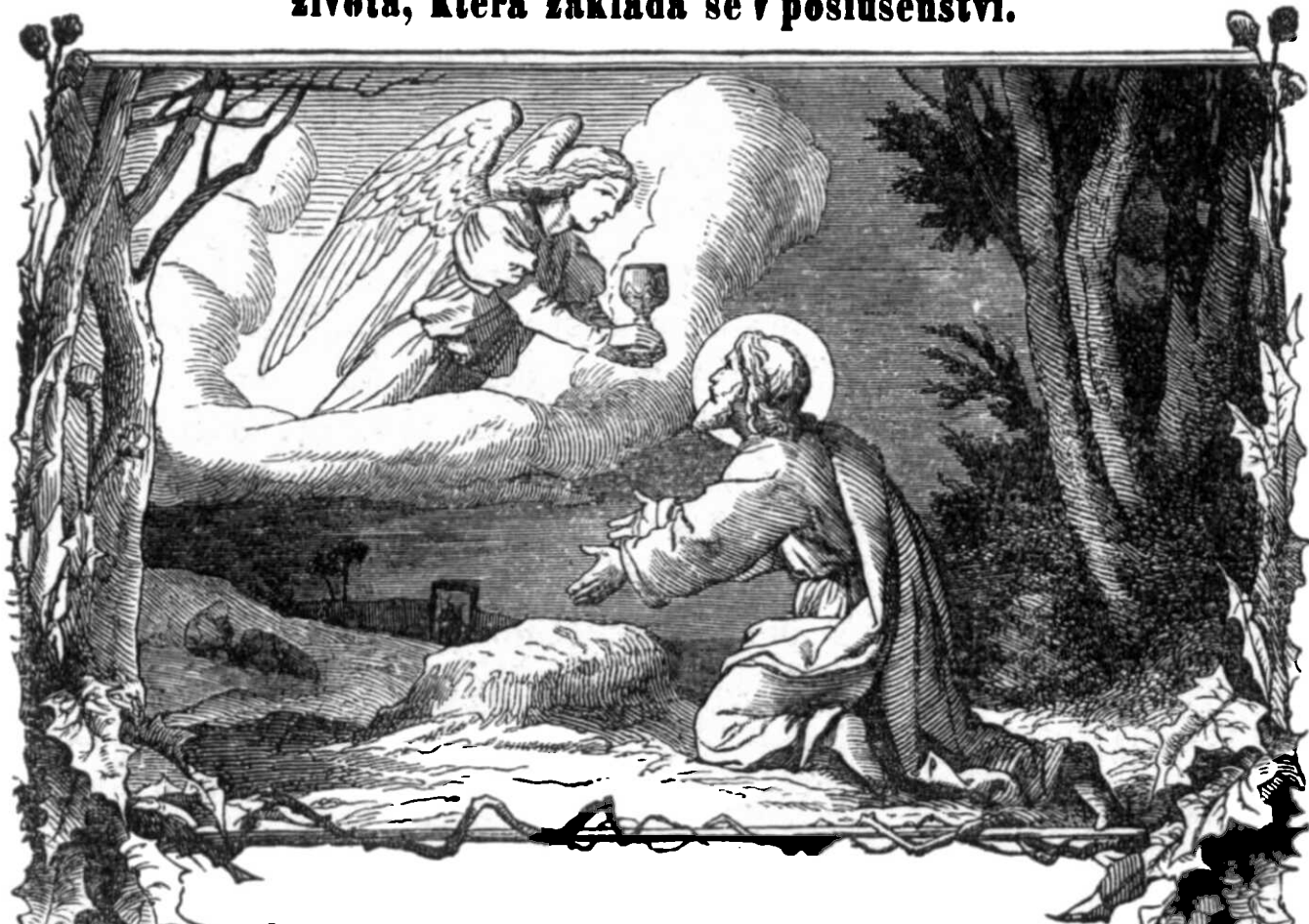
Milé děti! poznejte svou cenu, poznejte tu lásku Ježíšovu, ostříhejte přikázání jeho a nehněvejte Pána Boha; ctěte otce a matku a buďte jich poslušny, neboť mají počet vydati za duše vaše; mějte pokoj s bratřími a sestrami, neubližujte žádnému; věrný buďte svému Spasiteli až po smrt, jakož i on miloval vás až k smrti, přivoláváje vás k sobě samému; prospívejte věkem a milostí před Bohem i před lidmi; milujte modlitbu, milujte práci, milujte chrám a školu, a rcetě se mnou posléze: Pochválen buď Ježíš Kristus na věky. Amen.

Pozorujte obraz s otázkou:

Čemu učí Církev katolická o Pánu Ježíši?

Z toho pak se učte, milé děti, jak by jste se měly samy chovati.

Čemu se na hoře olivetské učíme od Pána Ježíše? Moudrosti života, která zakládá se v poslušenství.

Vůle Boha Otce to byla, aby rozmilý syn jeho umřel pro spasení lidské. I věděl o tom dobře Pán Ježíš, co by vše trpěti měl; smutná byla duše jeho až k smrti, i učiněn jest pot jeho jako krůpěje krve tekoucí na zem; avšak viděl v duchu blažené účinky svého umučení i modlil se: „Otče, ne má vůle, ale tvá buď“; ochotně pak vzal kříž svůj na sebe; protož i Bůh povýšil ho, a dal jemu jméno, kteréž jest nad všelike jméno, v kterémž by každé koleno klekalo, tvorů nebeských, zemských i pekelných. Filip. 2.

Toliko Bůh dobrý jest, a co Bůh činí, dobře činí; co my činíme, dobré bývá — pokud to jest dobré před Bohem; co dobré jest, mívá dobré následky, — co odvádí od Boha, zlé jest, a uvádí do zahuby. Všelika bída pochází z neposlušnosti našich prvorodičů, všecka pak spása z poslušnosti Ježíšovy k nebeskému otci svému. Onino první lidé nepomyslili na následky

své neposlušnosti; avšak Ježíš před očima míval účinky své poslušnosti. Buď si člověče kdo koliv, pomni, že skutkové tvoji mívají svých následků, kterých ovšem vždycky nevidíš, kteří ale jako duchové tě obklopujíce, doprovázejí tě k soudu Božímu — buďto co obhájci, buďto co žalobníci. Dějepis nám předkládá skutky dobré, tolikéž i skutky zlé, jichžto následky až na věčnost sáhající spatřujeme zajisté.

Chceš-li se již, křesťane můj, uvarovat strašných účinků při svém počínání, chceš-li ze svých skutkův míti radostnou památku na věky, krácej jenom neustále po cestě poslušnosti k Bohu, jehož jmenem panuje všeliká mocnost světská i duchovní; kdo se tedy zprotivuje mocnosti, protivuje se Bohu, jehož ovšem více ještě sluší poslouchati nežli lidské mocnosti. Kdo kráčí cestou, od Boha vytknutou, bude míti blažený život a pokojnou smrt. Čím výše stojíš, tím více míváš lidí pod sebou, za které jsi odpovědným. Nebuď nevšímavým menších pokleskův, povstanou z nich veliké; z každého pak slova účet vydáš zajisté. Běda tomu kdo své bližní slovy nebo skutky sydí k nevěře a k nemravnosti; spatří jednou na soudě účinky svodných slov a skutků svých. Nečiň, k čemu tě má svévole, pohodlnost a náruživost; učiň co si budeš umíraje přát, abys za živa byl učinil. Když jsi zhřešil, dej se na pokání, aby milosrdnost Boží odvrátila následky toho, co si zlého učinil. Miluje-li kdo své bližní, nezanedbá plnit, k čemu poslušnost ho zavazuje, jelikož dobře ví, že účinky skutků našich přecházejí obyčejně i na bližního. Adam a Eva jedli z ovoce zapověděného — účinky pak toho snáší celé potomstvo. Pochválen buď Pán Ježíš, který krev svou vylil na odpuštění hříchů našich! Běda tomu, na němž zmařena bude předrahá krev Páně! Nuže tedy, křesťané, následujmež pokorného a poslušného Spasitele našeho; k tomu nás vybízí vlastní prospěch vezdejšího i budoucího života.

Olivetská hora.

Pán Ježíš se trápí.

**Smutnáť jest duše má, až k
smrti. Mat. 26. 38.**

Učenníci spějí.

**Tak-liž jste nemohli jedné ho-
diny bdíti se mnou? Bdětež
a modlete se. Mat. 26. 40—41.**

Nepřatelé pak bdějí.

Aj Jidáš přišel, a s ním zástup mnohý. Mat. 26. 47.

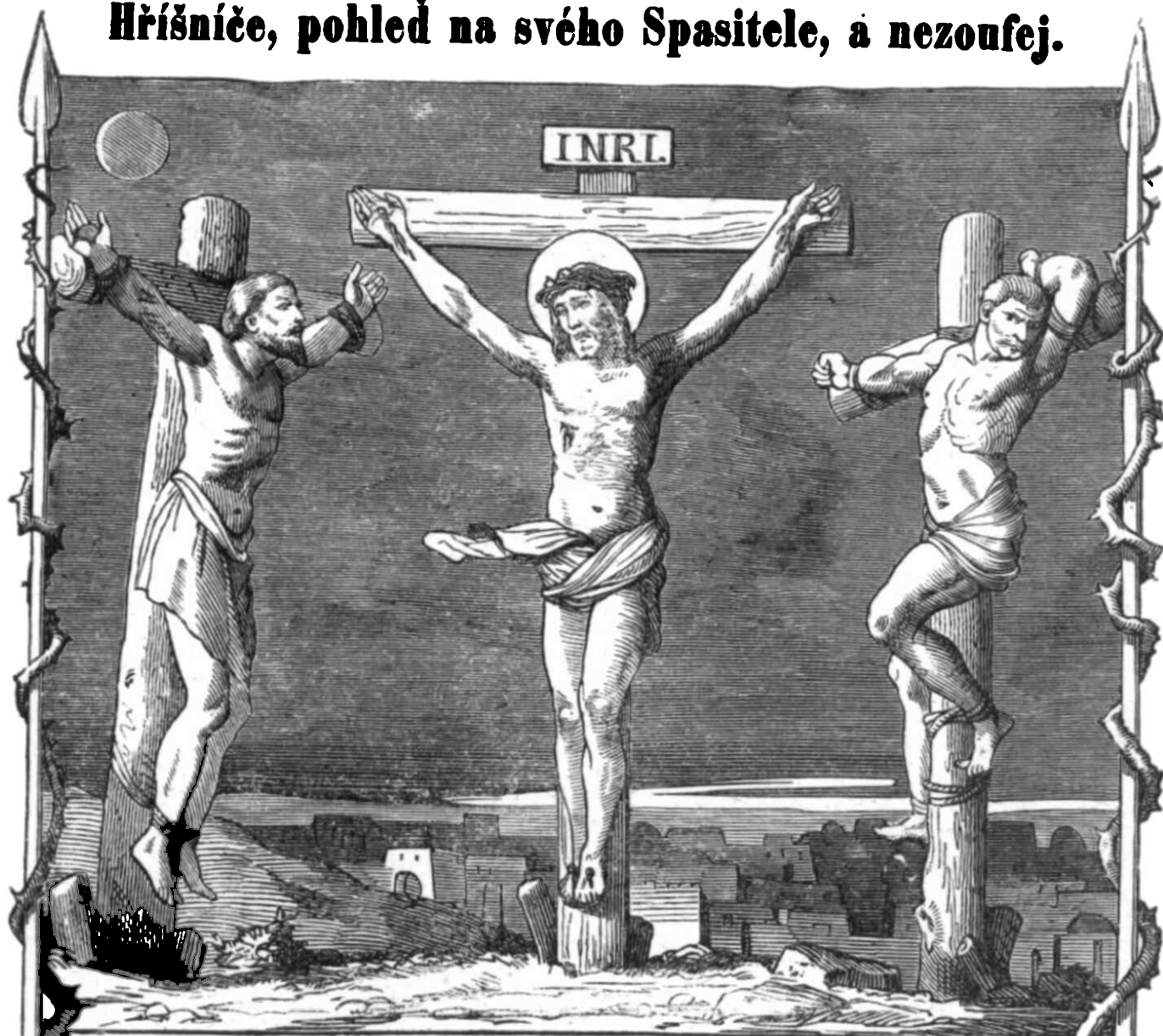
Každý stav má svou horu olivetskou.

V království Božím jest mnoho stavů, ježto všecky k tomu jsou zřízeny, aby sloužily ke cti Boží a k spasení člověčenstva. Sloužíme zajisté všickni jedinému Pánu nebeskému, jenž odplatí každému podle skutků jeho. Každý stav má svých představených a svých pomocníků, ježto jmenem rozeznávají se tou měrou, jakovou i stavy různějí se od sebe. Největší však odpovědnost, ovšemť i nejtěžší břímě tíží představené, tak že častokrát jim bývá žalostniti, hořekovati a plakati se svým spasitelem na olivetské hoře svého povolání. Avšak blaze představeným, kteří vykonávajíce povinnosti Bohu sloužejí. Blaze i ostatním účastníkům, kteří věrně pomáhají pánům svým; vzájemnou zajisté láskou daří se pak všecko dobré ve světě.

Běda ale těm, kteří povinností nedbanliví zarmucují dobré srdce rozšafných pánů svých, běda zvláště těm, kteří jako Jidáš, zrádu kují proti představeným.

Hříšníče, pohled na svého Spasitele, a nezoufej.

Pane, rozpomeň
se na mne, když
přijdeš do krá-
levství svého.
Luk. 23. 42.

Dnes budeš se
mnou v ráji.
Luk. 23. 43.

Hrozněť jest,
upadnouti v ruce
Boha živého.
Žid. 10. 31.

Živť jsem já, praví Pán Bůh: nechci smrti bezbožného, ale aby se
obrátil bezbožný od cesty své, a živ byl. Ezech. 33. 11.

Budou-li hříchové vaši jako šarlat, jako sníh zhílení budou;
a budou-li jako červec, jako vlna bílí budou. Isai. 1. 18.

Uvaž, o hříšníče! kterak milosrdný Bůh sám sebou se takměř
zapřísahá, že tvé záhuby nechce, ale abys se k svému Spasiteli
přivinul, hříchy oželel, a tak přišel do nebe.

Boží hrob v Jerusalemě,

o němž mrtvé tělo Spasitele odpočinulo, zaručuje útěchu při smrti a blažené
vzkříšení tomu, kdož umírá v Pánu.

Josef z Arihmathie vzav tělo Ježíšovo obvinul je v plátno
čisté, a vložil je do hrobu svého nového. Mat. 27. 59—60.

Co hledáte živého mezi mrtvými? Není ho tu, ale vstát jest. Luk. 24. 5—6.

Kristus vstal z mrtvých, prvotiny těch, kteříž zesnuli. Nebo jistě skrze člověka
smrt, skrze člověka i vzkříšení z mrtvých. A jakož v Adamovi všickni umírají,
tak i skrze Krista všickni obživeni budou.

Kde jest, o smrti, vítězství tvé? kde jest, o smrti, osten tvůj? Ale díky Bohu,
kterýž dal nám vítězství skrze Pána našeho Ježíše Krista. 1. Kor. 15.

Život Pána Ježíše na sv. růženci:

radostném,

od první neděle adventní, až k první neděli v postě.

1. Jehož jsi ty Panno z Ducha svatého počala.
2. Jehož počatého jsi ty Panno k Alžbětě přinesla.
3. Jehož jsi ty Panno porodila.
4. Jehož jsi ty v chrámě obětovala.
5. Jehož jsi ty v chrámě našla.

bolestném,

od první neděle postní až k velikonoci.

1. Který se pro nás krví potil.
2. Který byl pro nás ubíčován.
3. Který byl pro nás trním korunován.
4. Který pro nás těžký kříž nesl.
5. Který byl pro nás ukřižován.

slavnostném,

od velikonoce až k času adventnímu.

1. Který z mrtvých vstal.
2. Který vstoupil na nebesa.
3. Který nám poslal Ducha svatého.
4. Který tě — o Panno, — do nebe vzal.
5. Který tebe Panno v nebi korunoval.

Na nebe vstoupení Páně.

Vstupuji k Otci mému a k Otci vašemu; k Bohu mému a k Bohu vašemu. V domě Otce mého jsou mnozí příbytkové. Jdu, abych vám připravil místo — a vezmu vás k sobě samému.

Žádný nepřichází k Otci, než skrze mne.

Kdož ke mně přichází, nevyvrhnu ven.

Apoštol Pavel unešen byl Bohem až do třetího ráje, kdež slyšel tajná slova, kterýchž nelze člověku mluvit. Neboť čeho oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, aniž na srdce lidské nevstoupilo, připravil Bůh těm, kteříž jej milují. Pán Ježíš naučil nás znáti slávu nebeskou, naučil nás znáti nebeského Otce svého. Raduj se, duše lidská, a plesej v Bohu v spasiteli svém. Neboť vládnouti můžeš celým nebem; Bůh Otec jest i tvůj skutečný Otec, Ježíš Kristus skutečný bratr, a duch svatý oblažující svou lásku neustále v tobě rozlívá. Maria matka Boží i tvoje matka jest, neboť Božský syn její bratřími nás nazývá; andělů nám přiděleno k spasitelné ochraně; nebe dědictvím nám ustanoveno od založení světa; občané jsme města Božího, jako zlato čistého, kdež stírá Bůh všelikou slzu s očí, kde smrti není více, a odloučivé mezery mezi bohatstvím a chudinou. Poznejte cenu svou, křesťané, neboť nejste vykoupeni pomíjejícím zlatem a stříbrem, ale předrahou krví neposkvrněného Beránka Božího; nezádávejte se hříchu, smýšlejte, mluvte a jednájte, jak to sluší dítkám Božím a dědicům nebeským. Nepotupujte se mezi sebou, milujte jedni druhých láskou vzájemnou; pevně držte naději nebeského dědictví, neboť bude vám mnohá z toho radost v živobytí i při smrti. Amen.

Nejsvětější srdce Ježíšovo.

V trápení.

Smutnáť jest duše má až k smrti! Otče můj, jest-li možné, ať odejde ode mne kalich tento; ale však ne jak já chci, ale jakž ty! Mat. 26. 38—42.

V soucitu.

Pojďtež ke mně všickni, kteříž pracujete a ob tíženi jste, a já vás občerstvím. Vezměte jho mé na sebe a učte se ode mne; neboť jsem

tichý a pokorný srdcem: a naleznete odpočinutí dušem svým. Jho mé zajiště jest sladké, a břímě mé lehké. Mat. 11. 28—30.

V radosti.

Ježíš strpěl kříž, nedbaje hanby, maje na mysli blaho, které z toho pojíti mělo. Pomyšlení, že tak zruší moc zlého ducha, naplňovalo jej převelikou radostí. Vyvolav na kříži: „Dokonáno jest“ a proklostiv tak cestu do nebe, vstupuje Pán Ježíš na hoře Olivetské radostně k Bohu, Otci svému i našemu, aby nám tam věčných stanků připravil. Hebr. 12. 2. Luk. 24. 51.

Není trápení většího nad trápení uvnitř srdce, a právě trápení takových dostalo se tobě, Pane Ježíši, tou měrou, že smutná byla duše tvá až k smrti. Kdo to byl, jenž zarmoutil tak nevinné srdce tvé? Ach! to byli naši hříchové, tvým toliko utrpením podáno nám uzdravení od hříšného neduhu. Na Olivetské hoře bylo srdce tvoje hříchem člověčenstva stíženo, i měl jsi pro nás píti kalich hořkosti.

Odpustiž nám, milosrdný Spasiteli, a nepřipouštěj, abychom kdy hříchem srdce tvoje rmoutili. Kalich na oltáři nechať mi připomíná trestuhodnost hříchů mých, ať mi připomíná tvoji lásku smrtí kříže osvědčenou; ať mi připomíná věčné blaho v nebesích, jehož jsi nám získal strastiplným způsobem; smrtí tvou nového nám dáno života.

Kterak mám svou vděčnost tobě, drabý Spasiteli, osvědčiti? Vím zajisté, co ty na to odpovídáš: Pokudž jste co dobrého učinili jednomu z bratří mých nejmenších, mně jste učinili. Slibuješ to odměniti tak, jakoby se tobě bylo dobře učinilo. Občerstvujeme-li srdce bližních, tvé srdce jsme odčerstvili.

Z toho vidíme, jaký to hřích veliký, zarmucujeli se srdce bližního. Podlé tvého příkladu — a z lásky k tobě chci již milosrdným býti k svému bližnímu. — Radující se pak srdce tvoje ať mi připomíná číši radostí, jichž jsi věrným učenníkům tam v království Otce svého za stolem svým věčným připravil.

Zaraduj se tedy duše má, a plesej v Bohu spasiteli svém, v Kristu Ježíši, jemuž chvála budiž na věky. Amen.

Příchod Páně k poslednímu soudu.

Když pak přijde Syn člověka v velebnosti své, a všickni andělé s ním, tedy se posadí na trůn velebnosti své, rozdělí všechny národy od sebe, jako pastýř odděluje ovce od kozlů; a postaví ovce zajisté na pravici své, kozly pak na levici. Tedy dí král těm, kteříž na pravici jeho budou: „Pojďte požehnaní Otce mého, vládněte královstvím vám připraveným od ustanovení světa. Nebo jsem lačněl, a dali jste mi jísti.“ Potom řekne i těm, kteříž na levici budou: „Odejděte ode mne zlořečení do ohně věčného, kterýž jest připraven ďáblu a andělům jeho; neboť jsem lačněl, a nedali jste mi jísti.“ I půjdou tito do trápení věčného, ale spravedliví do života věčného. Mat. 25. 31—46.

Blaze těm, kteří při soudu na pravici budou! Avšak komu se as toho štěstí dostane? Tomu, jehož víra nebyla bez dobrých skutků, zvláště pak tomu, kdo dobře činil chudým pro Boha, a Bohu v osobě chudých tolikéž.

Běda pak těm, kteří budou na levici! Na levici budou postaveni ti, jenž Spasitelem pohrdli a jemu v chudých bratrích jeho nic dobrého neučinili. Sem náležejí všickni lidé bez víry a bez lásky k bližnímu. Pomni, člověče, na které asi straně státi budeš v onen den, který rozhodne nad věčným stavem tvým. Kam tě staví nyní tvé svědomí?

Činíš sobě přátely, kteří-by tě na věčnosti přijali? Připomeň si děsný konec tvrdého a nelidského bohatce.

Pokud času ještě příhodného, ujímej se po křesťansku chudých bližních, abys i ty zasloužil uslyšeti slova nebeského odměnítele: Pojdte požehnaní Otce mého! Milá duše! podívej se častokráte na obraz s nápisem: Čtvero otázek před smrtí.

Seslání Ducha svatého,

skrze něhož láska Boží rozlita jest v srdcích našich. Řím. 5. 5.

Ježíš přislubuje

Ducha svatého.

Přijmete moc Ducha svatého přicházejícího na vás. Sk. ap. 1. 8.

Ježíš sesílá Ducha svatého na slavnost letnic.

Naplnění jsou všickni Duchem svatým.
Sk. ap. 2. 4.

Ježíš zanechává ve své Církvi ustavičné
sdílení Ducha svatého.

Petr a Jan
v Samaří,
Pavel pak v
Efesu
vzkládali
ruce na po-
křtěné,
modlíce se
za ně, a
přijali Du-
cha svatého.
Sk. ap.
8. 19.

Tentýž
Duch sv.
uděluje se i
podnes v
Svátosti
břimování
skrze ruce
biskupů v
Církvi
katolické.

Otče nebeský, děkuji tobě, že jsi mne ráčil skrze svého Syna posilnit, pomazati, znamenati a Duchem svatým srdce moje utvrditi v naději.

I nevyjde mi nikdy z mysli, že jsem chrám Boží, poněvadž Duch svatý ve mně přebývá.

Dej mi síly, abych se vždy řídil Duchem svatým a duchu světa výhost dal. Opatruj mne od hříchů a nepravostí, jimiž-by chrám těla mého porušení utrpěl, Otče nebeský, uděl mi Ducha svého svatého, který-by mne nikdy neopustil.

Duchu svatý, buď vždy se mnou, abych zůstal vždycky chrámem tvým a pevně kráčet cestou nevinnosti a dokonal pak život u víře v Boha Otce, Syna a Ducha svatého. Amen.

**Církev jest matka naše, kterou
nám Syn Boží odkázal.**

Vstupuji k svému Otci a k Otci vašemu, k svému Bohu a Bohu vašemu. Dána jest mi všeliká moc na nebi i na zemi; protož jdouce učte všechny národy, křtíce je ve jmenu Otce, Syna i Ducha svatého; učíce je zachovávatí všecko, což jsem koli přikázal vám: a aj já s vámi jsem po všechny dny, až do skonání světa.

Mat. 28. 18—20.

Podobno jest království nebeské člověku králi, který odešel, aby přijal království, odevzdav před odchodem svým dítky matce, máteři pak všelikou moc k oblažení dítek. Král takový jest Spasitel náš Ježíš Kristus, který odešel, aby přijal vládu nebeského království, kteréž také pro nás připravil. Nežli odešel k otci, ustanovil, ve své říši zde na zemi ústav, který trvati má až do skonání světa: on přikázal svým apoštolům a učenníkům, a skrze tyto všem nástupcům apoštolským, aby všecky lidi zvali do království Božího, slibující jim odpuštění hříchů a přikazující jim, aby zachovali všecko, cožby koliv jim byl přikázal. Apoštoly pak opatřil Pán Ježíš dostatečnou mocí, potěšiv je, že Církev jeho na Petru co na skále založenou nepřemohou ani brány pekelné. Kdo se bude moci opíratí Pánu této říše velebné? Tento svůj ústav nazval Božský zakladatel Církví: a poněvadž jest úkolem jejím mateřská péče o věčnou spásu člověčenstva, nazvána jest hned od počátku svého matkou člověčenstva, jelikož jí děkujeme za své znovuzrození k životu věčnému; skrze ní nabýváme ducha dítek Božích; krmí nás zajisté živým chlebem, který s nebe přichází a síly dává k životu věčnému; Církev léčí rány hříchů v našem svědomí, církev sílí svatým pomazáním k poslednímu zápasu; církev o to mateřskou má péči, aby duchovní moc od Krista ustanovená v posloupnosti přerušena nebyla; ona posvěcuje sňatek manželský, aby dítky odchovány byly k blahobytu svému na zemi i na věčnosti; zkrátka radujem se z toho, že chová církev ve svém lůnu sedmero svátostí. Dítka s bezpečností odpočívá v náručí své máteře; s větší ještě bezpečností odpočívá křesťan v lůnu církve; neboť péče její sahá nejen na vezdejší časy, ale také na věčnost. Již před 1600 lety napsal učený a svatý biskup Cyprian kartaginský tato slova o církvi: Jediná jest máteř; kdo se odlučuje od církve, jest k ní nevěrný a nedojde toho, co mu Kristem slíbeno. Komu není církev matkou, tomu také Pán Bůh otcem nebude.

Pán Ježíš přislíbil a dal své Církvi viditelnou hlavu.

Pán Ježíš připověděl vzdělati Církev na předním z Apoštolů, Petru totiž, co na pevné skále.

Jáť pravím tobě, že ty jsi Petr, na té skále vzdělám Církev svou, a brány pekelné ji nepřemohou. Mat. 16. 18.

Pán Ježíš učinil Ap. Petra hlavou Církve.

Maje vstoupiti na nebesa, tázal se P. J. po třikráte Apoštola Petra, zdali jej miluje více, než tito ostatní? Petr třikráte dokládá, že miluje Pána. Taktéž i P. J. třikráte po sobě odevzdává všechny beránky a ovce péči jeho pastýřské.

1. **P**án Ježíš otázal se učenníků svých řka: Vy pak kým mne býti pravíte? Odpověděv Šimon Petr řekl: Ty jsi Kristus, Syn Boha živého! A odpovídaje Ježíš řekl jemu Blahoslavený jsi Šimone . . . nebo tělo a krev nezjevilo: tobě, ale Otec můj, kterýž jest v nebesích. I jáť pravím tobě, že jsi ty Petr, na té skále vzdělám církev svou, a brány pekelné ji nepřemohou. A tobě dám klíče království nebeského; a cožkolibys svázal na zemi, bude svázáno i na nebi; a cožbyskoli rozvázal na zemi, bude rozvázáno i na nebi. Mat. 16, 15—19.

2. Již potřetí se zjevil Ježíš učenníkům svým, když byl vstal z mrtvých, i řekl Šimonovi Petrovi: Miluješli mne více nežli tito? Dí jemu: Ovšem Pane, ty víš, že tě miluji. Řekl jemu: Pasiž beránky mé. Řekl jemu podruhé: Miluješli mne? Dí jemu: Ovšem Pane, ty víš, že tě miluji. Řekl jemu: Pasiž beránky mé. Řekl jemu po třetí: . . . Miluješli mne: Zarmoutil se Petr . . . i řekl jemu: Pane, ty víš, že tě miluji. Řekl jemu: Pasiž ovce mé. Jan. 21, 14—17.

Co by byla také Církev bez hlavy? I dovolávám se již svatého Jeronýma řkoucího: Kdo se drží stolice Petrovy, ten jest i můj spojenec.

První křestanské kázání v Jerusalemě.

1. Muži israelští, toto vám buď známo, Ježíše Nazaretského, jehož ukřižovavše usmrtili jste, vzkřísil zajisté Bůh, čehož všickni svědkové jsme. Pravicí svou jej povýšil, i Pánem jej učinil.
2. To pak slyševše, zkroušení jsou v srdci, a řekli ku Petrovi a k jiným apoštolům: Což učiníme, muži bratří, uslyševše tyto veliké skutky Boží?
3. Čiňte pokání, a pokřtěn buď jedenkaždý z vás v jménu Ježíše Krista na odpuštění hříchů svých; zbavte se pokolení tohoto zlého.
4. I připojilo se k obci křestanské duší o ten den okolo tisíců.

Sk. ap. 2. Kap.

Kdyby každý křesťan vděčně připomínal, co učinila láska Boží pro spasení člověka, neváhalby střežiti se nákazy světa, aby došel blaženosti dítek Božích, a nezahynul se světem. Kdo má péči o své spasení a kdo z Boha jest, slyší rád Evangelium o království nebeském. Přijímejte naučení a prospívejte poznáváním velikých činů Božích.

Blahoslavený kdož uvěří; pozná sám o učení mém, zdali z Boha jest. Jan. 7, 16. 17.

Známky pravé Církve Ježíšovy.

Církev jest
I. jediná.

Já jsem pastýř dobrý, a známť své, a znajíť mne mé. Já jsem dvěře do ovčince. Mámt i jiné ovce; i ty musím přivesti, a hlas můj slyšeti budou, a bude jeden ovčinec a jeden pastýř.

II. Svátá.

III. Všeobecná, čili katolická, a IV. Apoštolská.

Kristus miloval církev, a vydal sebe samého za ni, aby ji posvětil, očistiv ji obmytím vody skrze slovo života, aby sobě učinil církev slavnou, nemající poskvrny, ani vrásky neb cokoli takového; ale aby byla svatá a neposkvrněná. Efes. 5.

Ježíš mluvil Apoštolům řka: „Jdouce, učte všechny národy, křtíce je . . . učíce je zachovávatí všechno, což jsem koli přikázal vám; a aj já s vámi jsem po všechny dny, až do skonání světa“. Mat. 28.

1. **O**včincem jmenuje Pán Ježíš církev svou. Ježíš mluví toliko o jediném ovčinci, o jediné Církvi, o jediném stádu, o jediném pastýři; naznačuje takto jedinnost. **Jeden Pán, jedna víra, jeden křest. Efes. 4.**

2. Ježíš Kristus všechny lidi do své církve povolal, aby je od hříchu očištěné posvětil. Z té příčiny křesťané nazváni jsou byli svatými.

Sv. Pavel užívá ve svých listech obyčejně těchto slov: Pozdravtež všech svatých — Pozdravují vás všickni svatí. Filip. 4, 22. Thess. 5, 27. Kor. 1, 2. 2, 1. 14, 33. Řím. 1, 7. Kol. 1, 2. Efes. 1, 1.

3. Kristus umřel pro spásu člověčenstva, přikázav svým apoštolům, zvěstovati Evangelium všechněm národům. Z té příčiny jest církev všeobecná útlukem pro všechny, kteří chtějí býti spaseni. Ježíš svolává zajisté všechny ovčičky do svého ovčince.

4. Pán Ježíš vzdělal svou církev na apoštolském základě. Pravá církev musí tedy býti apoštolská, musí zasahati až do apoštolských dob; musí býti založena na apoštolech toliko. Jelikož jen církev římsko-katolická honosí se těmi známkami, máť i ona sama pravdivosti do sebe. Papež Pius IX. jest 258. nástupce Apoštola Petra, jemuž svěřil Ježíš Kristus ovce i beránky svého ovčince, a který též i v Římě na kříži byl usmrcen.

Výstraha všem pronásledovníkům církve Kristovy.

Šavle! Šavle! proč se mi protiviš?

Kdo jsi, Pane?

Já jsem Ježíš, jemuž ty se protiviš. Tvrdoť bude tobě, proti ostnu se zpěčovati.

Pane, co chceš, abych činil?

Jdi do města, a tam bude tobě povědino, co činiti máš. Sk. ap. 9.

**Kdo pronásleduje Církev a její služebníky, pronásleduje
zajisté svého Boha Spasitele a příštího soudce Ježíše, který
takto učenníkům pověděl: Kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá;
kdo pak mnou pohrdá, pohrdá tím, jenž mne poslal. Luk.
10, 16.**

**Vy pak, kteříž církev Boží stíháte, pomněte, že tvrdoť
bude vám proti ostnu se zpěčovati. Více sobě posloužíte,
budeteli poslušni zprávců svých, a jim poddáni; oniž zajisté
bdějí (nad vámi) jako ti, jenž mají počet vydati za duše
vaše, aby to s radostí činili, a ne s stýskáním; neb toby vám
nebylo užitečné. Žid. 13, 17.**

Člověče, ty obraze Boží, jednej taktěž podlé Boha, kterýž láska jest.

Milujte nepřátely své, dobře činite těm, kteříž vás nenávidí, a modlete se za ty, kteříž vám protivenství činí a utrhají vám: abyste byli synové Otce svého, jenž jest v nebesích, jenž slunci svému velí vzházeti na dobré i na zlé a déšť dává na spravedlivé i nespravedlivé. Buďtež vy tedy dokonalí, jako i Otec váš nebeský dokonalý jest. Mat. 5. 44—48.

Jednej jako Bůh Syn, který z věčné záhuby tě vykoupil.

Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, kterýž mne poslal, abych dokonal dílo jeho. Jan. 4. 34.

Jednej jako Bůh Duch svatý, který tě posvětil, abys došel věčné blaženosti.

Naplnění jsou všickni Duchem svatým, množství pak věřících bylo jedno srdce a jedna duše; království Boží jest spravedlnost, pokoj a radost v Duchu svatém. Šk. ap. 2. 14. 4. 32.

Bůh jest láska, pramen čisté, hojné, přenesmírné lásky. Z lásky stvořil nás Bůh Otec k věčné blaženosti; z lásky vykoupil nás Syn Boží svým utrpením, hořkou smrtí svou; z lásky posvětil nás Bůh Duch svatý působením své milosti.

Nuže co žádá od nás Pán Bůh za takovouto lásku neskončeně velikou? Nic jiného, než abychom jej milovali, jako on nás prvé miloval. Co může býti slušnějšího, než když dobré dítě otce svého nebeského miluje? Bůh jest všemohoucí, nejvyšší moudrý a svatý, dobrotivý a milosrdný; udělil nám živobytí s mnohonásobnými dary o duši i o těle, všechno, co jsme a co máme, přijali jsme zruky jeho otcovské; chce zajisté, abychom všickni blaženi byli; i udělil nám k tomu dostatečných prostředků. Kdoby nechtěl milovati Otce tak dobrotivého a vší lásky hodného?

I miluji tě, Bože můj, z celého srdce svého nade všechno, poněvadž jsi to nejvyšší dobré, poněvadž jsi neskončeně dokonalý a hoden vší lásky. Také proto miluji tebe, že jsi ke mně a ke všem tvorům nejvyšší dobrotivý. Prosím tebe, rozněl plamen této svaté lásky v srdci mém!

Avšak Ježíš Kristus ten nám praví, jak bychom tu lásku osvědčili. Milujete-li mne, přikázání má zachovávejte. Kdo má přikázání má a zachovává je, tenť jest, kterýž mne miluje. A kdo miluje mne, milován bude od Otce mého, i jáť budu jej milovati, a k němu přijdeme a příbytek u něho učiníme.“ Jan. 14. 15. 21. 23.

Jakou cenu má milování bližního před Bohem.

Jakož chcete, aby vám lidé činili, i vy jim podobně činite. Toť zajisté jest zákon i proroci.

Sk. ap. 7. 12. Luk. 6. 31. Jak. 4. 8.

Jeden ze zákona učitel, pokoušeje P. Ježíše, otázal se: Mistře! které jest přikázání veliké v Zákoně? Řekl mu Ježíš: Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a ze vši mysli své. Toť jest to největší a první přikázání. Druhé pak jest podobné tomu: Milovati budeš bližního svého, jako sebe samého. Na těch dvou přikázáních všecken zákon záleží i proroci.

Mat. 22. 35—40.

Miláček Páně svatý Jan, tento milostný spisovatel Evangelia Kristova, došel vysokého věku. Když nemohl pro stáří ani do kostela dojít, donášeli jej tam věřící. Byv požádán o kázáníčko, říkával jim: „Synáčkové moji, milujte se vespolek.“ A bylo už po kázání. I když se to pak vícekrát opakovalo, jali se ho ptáti posluchači, pročby nemluvil o ničem jiném. I odpověděl stareček: Poněvadž Pán Ježíš tuto bratrskou lásku především nám vložil na srdce, kdož pak pilně vykonává toto nařízení Kristovo, vykonal zajisté všecko, čeho k spasení jest zapotřebí. Stručné sice kázání, avšak důležité nad míru! Řekli by kdo, že miluje Boha, a nenáviděl by svého bratra, lhář jest. Nebo kdo nemiluje bratra svého, kteréhož vidí, Boha, kteréhož nevidí, kterakž může milovati? A toto přikázání máme od Boha, aby kdo miluje Boha, miloval i bratra svého. 1. Jan 4, 20, 21.

Synáčkové moji! nemilujmež slovem, ani jazykem, ale skutkem a pravdou. 1. Jan. 3, 18.

Máme-li jen této pravé lásky do sebe? Sám Pán Ježíš měřítko té lásky takto popisuje: „Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. Všecko, cožkoli chcete, aby vám lidé činili, i vy činite jim; a cožkoli nechcete, aby vám lidé činili, i vy nečinite jim!“ Tažme se již vždycky ve všech případech, cožbychom sobě sami přáli, aneb měli neradi — tudíž dozvíme se nejjistěji, co máme bližnímu činiti neb nečiniti, chceme-li jej milovati jak Pán Bůh sám chce — a proto, že to Bůh chce.

Co činí člověka nejvíc osiřelým ?

Nevěra, zbavující člověka dědictví dítek Božích, a činící jej osiřelým na věky.

Kdokoli zapírá Syna, nemá ani Otce; kdo vyznává Syna, má i Otce. 1. Jan. 2. 23.

Kdo neuznává Boha za Otce, nemá i Syna za Vykupitele.

A aj hlas z oblaku, řkoucí: Tentoť jest Syn můj milý, v němž jsem si dobře zalíbil, toho poslouvejte. Mat. 17. 5.

Pověděl zajisté Syn Boží: Žádný nepřichází k Otci, než skrze mne. Jan. 14. 6.

Kdo nemá Boha za Otce, a Boha Syna za Vykupitele, nemá i utěšitele Ducha svatého, který

Takovému nevěrci ani Církev nebude matkou, a komu není církev matkou, tomu ani nebude Bůh

**přichází z nebeských vyšin, vycházejí z Otce i ze Syna, a kteřížkoli duchem Božím vedeni bývají, ti jsou synové Boží. Řím. 8. 14.
Luk. 24. 49.**

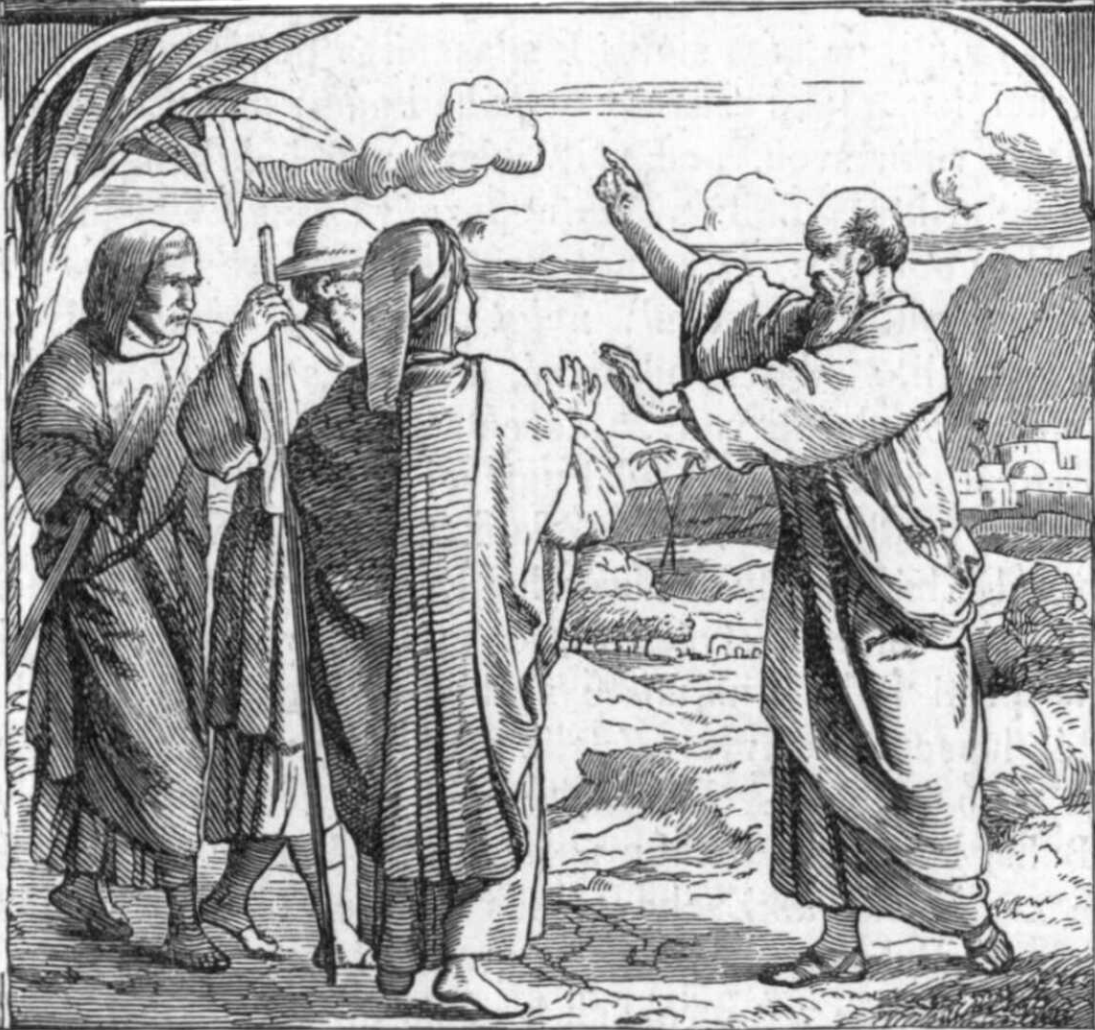
Otcem, ani Syn Vykupitelem, ani utěšitelem Duch svatý.

Osiřelé dítě — bez otce a bez matky — budí v každém srdci útrpnost. I nevěra činí člověka osiřelým, zbavujíc jej nebeského otce a matky církve. Avšak za osiřelost svou dítěto nemůže, kdežto nevěrec vlastní vinou do své bídy uvrhuje se, do bídy nejen zde na zemi, ale i na věčnost trvajíc.

Nevěřící se nachází na tomto světě, a neví ani, kdo utvořil, kdo zachovává neustále a kdo řídí tento svět. Nevěrec vidí tolik hříšné bídy vůkol sebe, a přece nezná toho, jenž nás z této bídy vybavuje. Nevěrec vidí, kterak lidé neustále umírají, a neví přitom, co po smrti následuje.

Onť nezná Otce svého v nebesích, zbavuje se jeho milosti a lásky příčinou urputné nevěry své. Opustiv Boha — bývá za to i od Boha opuštěn — a tak bídně hyne ve svém osiření. Nevěrec nadarmo má v církvi katolické upřímnou matku, kterou drze opovrhne, ačkoliv se mimo církev se svou spásou neshledá. Vlastní tedy vinou zbavuje se otce a matky, tudíž pak utěšené naděje oněch statků vzácných, jichžto v mateřském lůnu církve připravil Bůh těm, kdož v něho věří, a jej upřímně milují. Držme tedy věrně a pevně tento vzácný poklad pravé víry; střežíce se všelikých řečí a spisů, ježby mohly víru naši porušiti nebo rozvyklati. Jsouť zajisté pravým morem ducha, vedou rychlým chodem k záhubě. Prosme často co nejvroucněji: Pane! zachovej nás u víře! Pane, učiň naši víru hojnější!

Zdaliž není Boha v Israeli?

Asi devět set let před narozením Páně kraloval v Israeli Ochoziaš, který opustiv jediného Boha pravého, klaněl se Bělzebubu, modle akkaronské, ku které vypravil posly, aby se jí ptali, bude-li moci živ býti ze své nemoci. Anděl pak Hospodinův mluvil k Eliášovi Thesbitskému, řka: Vstaň, a jdi vstříc poslům krále samařského, a díš k nim: Zdaliž není Boha v Israeli, že jdete dotazovati se Bělzebuba boha akkaronského? Protož toto praví Hospodin: S ložce, na které se položíš, nesejdeš, ale smrtí umřeš. I umřel vedlé řeči této, jelikož nehledal svého uzdravení u pravého Boha, jediného pomocníka.

4. kn. král. 1. kap.

Radujme se tomu, co nám křesťanům víra praví, že dobrotivý Bůh mezi námi přebývá; mámeť ke komu se utíkat ve všech potřebách; Bůh jest nejvyšší dobrotivý, i chce nám vždycky dáti, co nám slouží k spasení, a poněvadž jest všemohoucí, může také vždycky pomáhati nám; on drží nad námi neustále ruku svou, podáváje nám svou božskou ochranu. Běda lidu, který Boha svého nepoznává a na který padá žaloba Hospodinova: „Užasněte se nebesa nad tím, a bránoy jeho zkormuťte se velmi; nebo dvoje zlé učinil lid můj: mne opustili, studnici vody živé, a kopali sobě cisterny, kteréž nemohou držeti vody.“ Jerem. 2. kap. 12—13. v.

Král samařský nehledal pomoci u pravého Boha, nýbrž u hluché modly Bělzebuba. Zdaliž není Boha v Israeli? tak se tázal Eliáš poslu králových. Kdyby Eliášovi za našich časů bylo viděti a slyšeti to, čeho se odvažují mnozí křesťané proti Bohu i na místě svatém—v kostele, vyvolal by taktéž hlasem hrozivým: Zdaliž není Boha v této zemi, není-li ho v kostelích? Avšak běda zemi takové, kde se nemyslí na Boha, kde láska k Bohu uhasla. Pravé peklo sobě připravuje země taková. Zachovej nás Bůh od této bezbožnosti; chcemeť všickni po celý život pevnou vírou zavázati se před Bohem, chceme v potřebách k němu utíkat se, a hříšných prostředků k spomožení svému se varovati, abychom snad s těmi nebyli, kteří dotazovali se Bělzebuba, modly akkaronské. Není stavu, není poměru, jehožby nedotýkala se tato výstraha. Ať se každý s Bohem radí, než se dává do práce, aby Boha neurazil, užívaje těch neb jiných prostředků k dosažení svého záměru. Kdo chceš býti opatrným křesťanem, důvěřuj v Boha, pros o jeho požehnání, a neuchopuj se hříšných prostředků; nespouštěj se Boha, abys i ty nebyl od něho opuštěn.

Jak se stará svatý anděl strážce o tělo i o duši!

Archanděl Rafael se rozžehnává s bohabojnou rodinou
Tobiášovou.

Já zajisté jsem Rafael anděl. Když jsi se modlil s pláčem a pochovával mrtvé a nechával oběda svého, a mrtvé ukrýval jsi přes den v domě svém, a v noci pochovávals je: jáť jsem obětoval modlitby tvé Pánu. A že jsi byl příjemný Bohu, potřebí bylo, aby pokušení zkusilo tebe. A když to uslyšeli, zkormoutili se, a třesouce se padli na tvář svou. I řekl jim anděl: Pokoj vám, nebojte se; jest čas, abych se navrátil k tomu, kterýž mne poslal: vy pak dobrořečte Bohu. I zmizel před očima jejich. Tobiáš 12.

To se stalo 663 let před narozením Páně.

O jak utěšený to pohled na tento obrázek! Poučení i útěchu chová v sobě zajisté. Tobiášovi — ačkoliv chudému — seslá Bůh k ochraně vznešeného anděla. I nehledí Bůh na bohatství a na vysokost stavu, nýbrž na zbožnost srdce. Obrázek mne vyučuje, že jsem dítko Boží, a že děditi mám království nebeské. Té zajisté ceny má člověk před Bohem, že k ochraně jeho přidáno mu strážných andělů, aby došel věčného dědictví, k němu povolán jest od Boha. Poznáváme-li jenom vznešenost takového povolání? Bývá-li moje mluvení a jednání takové, jaké sluší dítku Božímu? Anděl Rafael pozoroval dobré skutky, které činil Tobiáš, a Pánu Bohu je obětoval. Chci již na každý večer zpytovatí svědomí, a tázati se, zdaliž něco dobrého za dne učinil jsem, co by mohl strážný můj anděl nebeskému Otci obětovati. Zpomínám-li také, že anděla mám po boku? O běda, slyší-li mne anděl mluvícího, pozorujeli mne činícího, coby nesměl Bohu obětovat, co by musel spíše před ním tajiti, co by urazilo jeho přítomnost. O jaké to neštěstí pro člověka, od kterého odstupuje dobrý duch, duch pak pekla místo jeho zaujímá s oblibou! Mladý Tobiáš poslušen byl svého nebeského průvodce, — to chránilo jej, že ho ryba nepozřela. I zlý duch obchází jako lev řvoucí — hledaje, kohoby pohltit. Pročež činím předsevzetí, že budu před každým podniknutím tázati se svého anděla, chceli se mnou k tomu přistoupiti; odpovídá-li mi hlasem svědomí, že mne nikdy nepovede k takovým záměrům, nebudu se k tomu nésti ani já, byloby to na mou záhubu. Blaze tomu, jehož anděl strážný nebeskému otci jedenkrátě těmi slovy představí: Odevzdávám Pane toho, jehož jsi mi svěřil; i zachoval jsem jej, aby tě na věky oslavoval.

Jaké povinnosti máme k Rodičce Boží?

Máme jí díky činiti,

důvěru věnovati,

A tvou vlastní duši
pronikne
meč. Lukáš
2. 35.

Aj dívka Páně; staniž mi se podle
slova tvého. Lukáš 1. 38.

Nemají
vína. Což-
koli vám
řekne, učín-
te. Jan. 2.

Od té chvíle blahoslavenou mne nazývati budou všickni národové. Lukáš 1. 48.

I.

Díky tobě, matko milosrdenství, za tu lásku, kterou jsi nám hříšným tvorům osvědčila, když tvé srdce meč bolesti proniknul. Moji hříchové to byli, kteří božskému Synu tvému způsobili tolik trápení, kteří také ostrím meče srdce tvoje zranili. Ach, odpusť Matko, a prosíš za mne, abych přestal konečně Syna tvého hříchy svými křížovati opětně, abych nikdy více neprorážel srdce tvoje mečem bolesti. Amen.

II.

Matko milá — k laskavému srdci tvému jako dítě důvěrně se přivinuji; božský Syn tvůj nazývá nás svými bratřími, tudíž dal nám také tebe za matku. Prosíš za mne, abych i já připuštěn byl do nebeského večeřadla i k dědictví synů Božích, jakož přislíbeno Synem tvým, když se loučil se svými. Amen.

III.

Z příkladného života Tvého, o Panno bez poskvrny hříchu prvotného počatá, chci se naučiti pokoře, poslušnému plnění vůle Boží, trpělivosti v trápení a čistotnému obcování, abych vůli Boží slušně vyhověl. Amen.

IV.

O Matko požehnaná! Nepřestanu tebe milovati a tě vychvalovati, dokud moje srdce nedotluče, dokud jazyk neoměmí: — Prosíš za mne, abych všecko moje myšlení, mluvení a činění Bohu ke cti zasvětil, a tvému mateřskému srdci radost učinil. Amen.

Svaté srdce Marie Panny,

které Bohu děkuje a jej velebí,

Velebí duše
má Hospo-
dina, a zple-
sal duch můj
v Bohu spa-
siteli mém,
an se ujal
Israele slu-

žebníka
svého, roz-
pomenuv se
na milosr-
denství své.
Luk. 1.
46. 55.

které všelikou cnost a svatost
v sobě obsahuje,

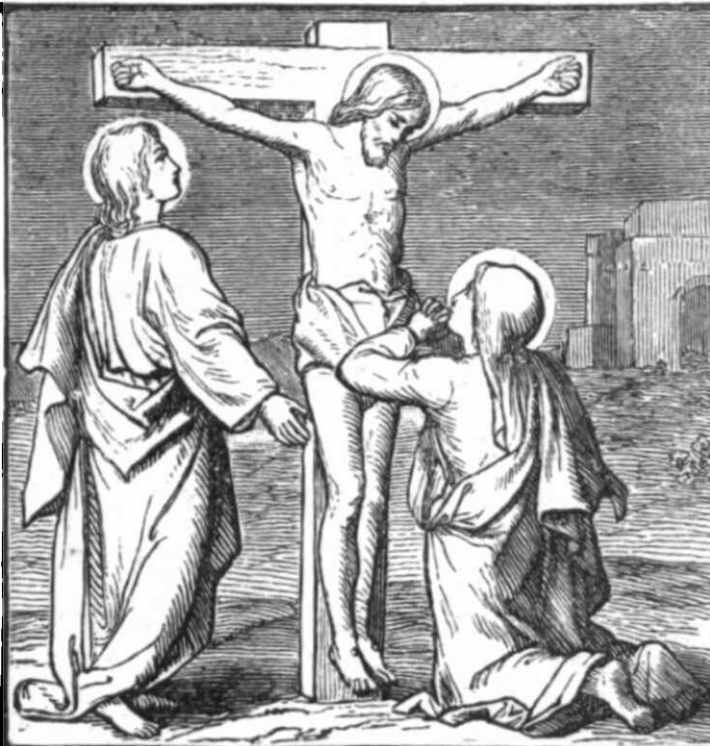

Maria zachovávala
všecka ta
slova, sklá-

dajíc je
v srdci
svém. Luk.
2. 19. 51.

které v utrpení jako mečem bylo proniknuto.

I zkusila
toho drahá
Matka Boží,
že pravdu
mluvil v chrámě,
Simeon, po-
věděl, že Je-
žíš postaven
jest ku pádu
a ku povstá-
ní mnohým

v Israeli a
za znamení,
jemuž bude
odpíráno, a
vlastní pak
duši její že
pronikne
meč bolesti.
Luk. 2. 34—
35. Jan. 19.
25—27.

Velebí duše má Hospodina, tak jsi vyvolala v svatém nadšení — milá Rodičko Boží, děkujíc otci milosrdenství za blížícího se již Vykupitele. Posel s nebes zvěstoval tobě, že máš býti matkou žádoucího Vykupitele. I rozradovala se duše tvá z takového oblažení, jehož dostati se mělo pokolení lidskému, a s chvátáním jsi odešla na hory, a vešla jsi do domu Zachariášova, a pozdravila Alžběty, která se tomu nevyslovitelně radovala, že matka Páně přišla k ní. Narození Syna Božího zvěstovali andělé, osvědčující svou radost, kterou měli z oblažení našeho, pastýři pak přišedše vypravovali o věci, kteráž jim byla povědína o tom dítěti. Všecka ta slova zachovávala jsi u sebe, skládajíc je v srdci svém. Tvá radost jest radost matky z oblažených dítek, začož tobě vděčné díky věnujeme. Učiň, ať předrahá krev tvého Syna není za nás zmařena, aby tvoje mateřské slzy marně pro nás netekly! Přimlouvej se za své dívky, aby byly tobě podobny, aby nebyly lhostejny k tomu, čemu se ty raduješ, a v čem se naše věčná spása zakládá. A však pohříchu nejsme ještě tobě podobny. Ty jsi všelikou věc svatou zachovala v srdci svém, my pak zavíráme často sluch i srdce věcem nejsvětějším. Ty stojíš pod křížem, my pak žádáme si toho, co nás baví a co tělu lahodí. Matko milosrdenství! prosíš tedy za nás, aby naše srdce podrželo naučení, jakové nám srdce tvoje uděluje. Amen.

Veliká platnost katolického pozdravení:

Pochválen buď Ježíš Kristus až na věky. Amen.

Pojav Ježíš Petra, Jakoba a Jana, vedl je na horu, a proměnil se před nimi. I zaskvěla se tvář jeho jako slunce, a roucho jeho učiněno jest bílé jako sníh. A aj ukázali se Mojžíš a Eliáš, rozmlouvající s ním. Oblak světlý zastínil učenníky, i padli na tváře své, a báli se velmi. Slyšán byl hlas

z oblaku: „Tentoť jest Syn můj milý, v němž jsem si dobře zalíbil, toho poslouvejte“. A přistoupiv Ježíš, dotekl se jich, řka: Vstaňte a nebojte se. A pozdvíhše očí svých, žádného neviděli, než **samého Ježíše**.

Toho pamětliví, pozdravujeme se katolickým pozdravením: Pochválen buď Ježíš Kristus — až na věky. Amen. A jak bychom neměli chváliti a milovati toho, o kterém sám Otec nebeský vydal svědectví: Tentoť jest syn můj milý? Věříme již, Otče, že v Ježíši Nazaretském se zalíbilo tobě od věků; i zachováme jemu věrnost a lásku po celý život až po smrt. Věříme, čemu nás vyučoval, my klekáme v jeho jmenu velebném, v němž každé koleno kleká tvorů nebeských, zemských i pekelných. Věříme, že on jest cesta, pravda i život. Učiněn jest člověkem a krví svou nás vykoupil. Věříme, že žádný k tobě, Otče, nepřichází, leč skrze něho; zachovej nás tedy v jeho víře, nepřipouštěj upadnutí do bludu, dej, aby ta jediná církev, kterou dle slov Ježíšových nepřemohou ani brány pekelné, spojovala všechny lidi jako dítky jediného Otce v nebesích. Vždyť pak Syn tvůj milý sám se nazval jediným a pravým pastýřem pokolení lidského. Ctěme se tedy a milujme se, jak to sluší vyznavačům Kristovým. Požehnaná domácnost, kde se pozdravují lidé upřímnými slovy: Pochválen buď Ježíš Kristus — až na věky. Amen. Kde se takto pozdravuje, nebývá slyšeti proklínání, rouhání a mluvení takové, v jakovém se pekelníci kochají. — Požehnání zajisté Boží spojuje se s nelíceným pozdravením: Pochválen buď Ježíš Kristus — až na věky. Amen.*)

*) Papež Sixtus V. udělil r. 1587 stodenních odpustků těm, kdož se takto pozdravují vespolek.

**Milý Pán Bůh uložil nám ve svých přikázáních také
slušnou péči o hovádku.**

Řeklo
**Sedmého pak dne odpočinou lidé
i hovádku. 2. kn. Mojž. 20. 10.**

**Jestliže nalezneš na stromu aneb na
zemi hnízdo ptačí, vezmeš matka a
mladými, ale odléteti necháš; aby
dobře bylo tobě a abys za dlouhý čas
živ byl. 5. Kn. Mojž. 22. 6—7.**

**Uzřel-li bys, an osel toho, jenž tě
nenávidí, leží pod břemenem, nepo-
mineš, ale pozdvihneš ho s ním.
2. Kn. Mojž. 23. 5.**

**Nezavížeš úst vola vymínajícího na
humně obilí tvé. 5. Kn. Mojž. 25. 4.**

Kdo seslitovává nad tvorem pro tvůrce, i stvořitel se nad ním slituje. Rozkoš, k jakové nám sloužit mají hovádka, mezemi jest ohražena. Surové pachole nejednou vytlačilo ptáčeti (z pouhé svévole) oči, i přibývalo neustále surovosti, až se brzkou smrti jeho skončila. — Pakli Otce nebeský odměniti slíbil slušnou péči o hovádka, a tolikéž i trestem hrozí týratelům svévolným: jak těžce teprv musí pokutovat tvrdé, nelidské a ukrutné nakládání s bližními!

Otče, matko, napomínejte dítky, aby netýraly hovádek, a to tím více, jelikož jim není dáno, žalovati na své mučitelé a zameziti týrání; shovívavost k takovým dítkám učinila by je tvrdé a ukrutné k samým lidem, snadno i k vám samým.

Spravedlivý milostiv jest také svému dobytku. Přísl.
12. 10.

Čtvrté přikázání Boží.

„Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl, a dobře bylo tobě na zemi.“ Exod. 20. 12. Deut. 5. 16.

Josef ctil co dobrý syn Jakoba otce, i učiněn jest nejvyšším
po králi v Egyptě. Gen. 46.

Zlý syn Absolon táhl proti otci Davidovi do pole, začož
bídnu smrtí zahynul. 2. Král. 18.

Dětky, milujte a ctěte otce a matku, pamětlivy čtvrtého přikázání božího, které vám Bůh do srdce vryl, a s hřmáním a blýskáním na hoře Sinaj oznámil. Tuto svou vůli osvědčoval mnohonásobnými příběhy. Pomněte jen na praotce Noe a na jeho syny. Sem a Jafet ctili otce jako dobří synové; začož i požehnání došli od otce i od Boha. Cham pak nezdrnný syn posmíval se otci, začož i zlořečení otcovo přišlo na něho a otroctví na jeho potomstvo. Na obraze tomto viděti jest zvláště odměnu dítek dobrých, pokutu pak odbojných. Z obrazu toho i vám Duch svatý přimlouvá: „V skutku a řeči, i ve vši trpělivosti cti otce svého, aby došlo na tě požehnání od něho. Požehnání otcovo utvrzuje domy synů: zlořečení pak matčino z kořene vyvrací základy. Ujmi se stáří otce svého, a nezarmucuj ho v životě jeho. Jako rouhač jest, kdo opouští otce, a jest prokletý od Boha, kdo k hněvu popouzí matku.“ Sir. Kap. 3. — Slyšte, jak vás sv. Pavel napomíná: „Poslouchejte rodičů svých v Pánu ve všech věcech.“ (Kol. 3. Efes. 6.) Sám Pán Ježíš nejkrásnějším příkladem vás k tomu povzbuzuje, byv poddán pozemským rodičům svým: (Luk. 2. 51.) Mějte tedy lásku a úctu k rodičům svým, osvědčujte ji slovem i skutkem. Šetřte jejich rozkazů, podporujte slabost jejich, co jen můžete, snažejíce vady jejich ve vši trpělivosti. Modlete se za ně — za živé i za mrtvé. Tak zajisté naplníte přikázání boží a požehnání nebeské bude vaší odměnou časnou i věčnou.

Slovo Kristovo:

**Dávejte, což jest císařovo, císaři, a
co Božího, Bohu. Mat. 22. Kap.**

Židé klaněli se jedinému Bohu pravému, stojíce pod římským císařem — pohanem. Jelikož pak těžce nesli tuto poplatnost, tázali se Pána Ježíše, sluší-li dávati daň císaři čili ne? Ježíš dal si ukázati peníz daně s obrazem a s nápisem císařovým, doloživ: „Dávejte ž tedy, co jest císařovo, císaři, a co jest Božího, Bohu.“

V prvních třech stoletích nebylo křesťanských panovníků, nic pak méně napomínal už tenkrát sv. apoštol Pavel ve svém listu (13. Kap.) Římské křesťany: „Každá duše mocností vyšším poddána buď; neboť není mocnosti, leč od Boha, a kteréž jsou, od Boha zřízeny jsou. Protož kdo se mocnosti protiví, zřízení božímu se protiví, jemuž kdož se protiví, odsouzení sobě dobývají. Nebo knížata nejsou k strachu dobře činícím, ale zle činícím. Protož chceš-li se nebáti mocnosti: Čiň dobře, a budeš míti od ní chválu; boží zajisté služebník jest tobě k dobrému. Pakli zle činiti budeš, boj se, neboť ne nadarmo nosí meč; boží zajisté služebník jest, mstitel zuřivý nad tím, kdož zle činí. Protož potřebí jest, abyste poddáni byli, netoliko pro hněv, ale také pro svědomí; nebo proto i daně dáváte; služebníci zajisté boží jsou, pro to samo sloužíce. Dávejte tedy všem, což jste povinni: komu daň — daň, komu clo — clo; komu bázeň — bázeň, komu čest — čest.“

Taktéž i sv. ap. Petr mluví ve svém prvním listu (2 Kap.): „Poddáni buďte všelikému lidskému zřízení pro Boha; budto králi, jako nejvyššímu, aneb vladařům, jako od něho poslaným k potrestání zločinců a k pochvale dobrých; nebo tak jest vůle boží, abyste dobře činíce k mlčení přivedli nevědomost nemoudrých lidí: jako právě svobodní, a ne jako majíce svobodu za zástěru zlosti, ale jako služebníci boží. Všecky ctěte, bratrstvo milujte; Boha se bojte, krále v uctivosti mějte.“

Kdo dává Bohu, co jest Božího, a císaři, co jest císařovo, jest dobrý křesťan a dobrý občan.

Nelze milovati Boha, a nenáviděti člověka.

Přinášíš-li dar svůj na oltář a tu se rozpomeneš, že bratr tvůj má něco proti tobě: nechejž tu daru svého před oltářem, a jdi pryč, smiř se s bratrem svým, a potom přijď a oběťuj dar svůj.

Mat. 5. 23—24.

Ježíš Kristus řekl zajisté: „Jestliže odpustíte lidem hříchy jejich, odpustí i vám Otec váš nebeský hříchy vaše. Pakli neodpustíte lidem, ani Otec váš odpustí vám hříchů vašich.“ Mat. 6, 14, 15. — Petr přistoupiv k Pánu Ježíši, řekl: „Pane, kolikrát zhřeší proti mně bratr můj, a odpustím jemu? zdali do sedmikrát!“ Dí jemu Ježíš: Pravím tobě, ne do sedmikrát, ale až do sedmdesátikrát sedmkrát. Mat. 18, 21—22. Dále dokládá Pán Ježíš: že přikázání lásky k bližnímu jako k sobě samému. — podobné jest přikázání lásky k Bohu; podobná však přikázání nedají se dělit od sebe; jelikož na obou přikázáních těchto všecken zákon záleží. Mat. 22, 36—40.

Bázeň před Bohem a bázeň před světem.

„Nebojte se těch, kteříž zabíjejí tělo, ale duše nemohou zabít; než bojte se raději toho, kterýž může i duši i tělo zatratiti do pekelného ohně. Mat. 10. 28.

Bázeň Boží ochránila egyptského Josefa od těžkého hříchu.

Kterak mohu to zlé učiniti, a hřešiti proti Bohu svému?

1. Mojž. 39. 9.

Bohabojnost ochránila soudruhy Danielovy
od zrady na pravé víře.

Známo buď tobě, králi, že bohů tvých neclíme, — nebo hle Bůh náš, kteréhož ctíme, může vytrhnouti nás z peci ohně hořícího, a z rukou tvých, o králi, vysvoboditi.

Dan. 3, 16, 18.

Bázeň před Bohem ochránila šlechtounu Susannu od hřešení.

Lépe mi jest, bez skutku upadnouti v ruce vaše, nežli hřešiti před obličejem Páně. Dan. 13. 23.

Bázeň před Bohem překonává všecku bázeň před lidmi, a neleká se ani světa ani moci pekelné; báti se lidí a nebáti se Boha, jest pošetilé a činí nás otroky světa a syny ďábla, který ovšem také věří, ale s třesením, neboť v pekle lásky není. Pravá bohabojnost nemůže být bez lásky. Běda lidem, kterým Bůh a svaté zjevení jeho ničehož neplatí, běda zemím a říším, kde panuje úplná bezbožnost, kde vyhynula bázeň Boží na prosto; tam jest vláda hříchu, záhuba pak v zápětí. Dí zajisté Hospodin: Syn cti otce a služebníka pána svého: protož jestliže jsem já otec, kdež jest čest má? a jestliže jsem já Pán, kde jest bázeň má? Malach. 1, 6.

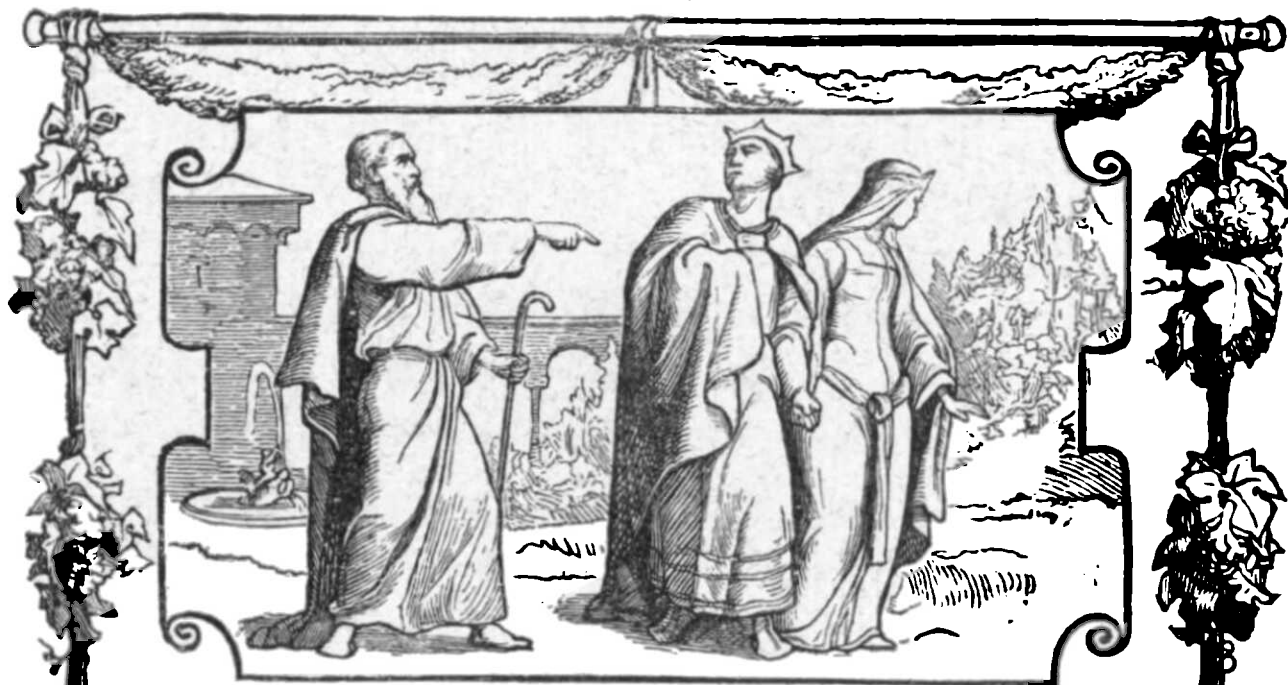
Dějepis nás vyučuje, že nevěra a nemravnost záhubu a soudy božské vždycky mívá v zápětí. Blažený, kdo tomu věří, dříve než se zkušeností přesvědčí. Z té příčiny nám slovo Boží praví opět: Počátek moudrosti jest bázeň Hospodina. Synu můj, zachovávej přikázání má, zákona mého jako zřítníci oka svého ostršíhej, a živ budeš. Rci moudrosti, sestra má jsi, a opatrnost jmenuj přítelkyní svou. — Přísl. 7. Ai bázeň Páně, ta jest moudrost, a odstoupiti od zlého — rozumnost. Job. 28, 28. Bázeň Páně zapuzuje hřích; — kořen moudrosti jest báti se Pána. Bázeň Hospodinova jest studnice života, a vzdaluje od záhuby hříchu. Přísl. 14.

Bázeň Páně obveseluje srdce, a dává veselí i radost i dlouhost dnů. Sytost od ovoce jejího v živobytíездеjším i budoucím. 110 žalm 10. — Přísl. 1, 7. — 14, 27. — Job. 28, 28. Sir. 1, 11. 12. 16. 20. 25. 27.

Nespravedlivé zboží nemívá zdaru.

Prorok Eliáš před Achabem králem a Jezabel manželkou jeho — na vinici Nábothově.

Toto praví Hospodin: Na tom místě, na kterémž lízali psi krev Nábothovu, i tvou krev také lízati budou, a psi jísti budou tělo Jezabel na poli Jezrahel. 3. Král. 21. 23; a 4. Král. 9. 36.

Nehemiáš vyhrožuje lichvářům.

Lichvou-li berete jedenkaždý od bratrů svých? Jako vytrásám nádra svá, tak vytřes Bůh každého lichváře z domu jeho i z prací jeho; tak buď vytřesen a prázden (požehnání Božího). I řekli (lichváři): Tak učiníme, jakž pravíš. I řeklo všecko množství:

Amen — a chválili Boha.

2. Kn. Esdr. 5, 7. 9. 13.

1. Vedlé zákona Mojžíšova nesměl nikdo dědictví otců svých jinému popustit. Asi 900 let před Kristem měl Náboth vinici podlé paláce Achaba krále samařského. I mluvil Achab k Nábothovi, řka: Dej mi vinici — a dámť za ni vinici lepší aneb stříbra cenu, zač stojí.

I vzdoroval Náboth, začěž pak návodem Jezabel ukamenován jest. Když potom Achab vinicí Nábothovou vládnouti chtěl, poslán jest od Boha Eliáš, aby králi i Jezabel opověděl pokutu smrti, které nezahlouho propadli.

Něco podobného činí každý lichvář; buďsi že doslovně žádného neuházal kamením, přece ale týrá lidi tvrdostí svou až na smrt, zkracuje jim živobytí, a bývá příčinou mnohého pláče, který volá k nebi o pomstu. Neváhej navrátiti tedy cizí statek, držíš-li jej bezprávně, abys nepozbyl požehnání Božího a nemusil pak po smrti v ohnivém žaláři dopláceti až na poslední halíř. Hlediž tedy každý dosti učiniti za živa, aby s obtíženým svědomím neodešel na věčnost.

2. Při opětné stavbě Jerusalemského chrámu (asi 454 let př. K.) bralo se mnoho lichvy, i stal se veliký křik v lidu, nouzí sevřeném. I jal se Nehemiáš, přítel Boží, přimlouvati lichvářům, že přestali pak bráti lichvu od bratří. Bohdejž by se nikdo nedal oslepiti od peněz, kýžby po křesťansku jmění svého užíval, aby nebyl dle hrozeb Nehemiášových jako zaprášené roucho vytřesen a prázden všeho požehnání Božího. „Kdo skrývá obilí, zlořečen bude od lidí, ale požehnání přichází na hlavu těch, kteří je prodávají.“ Přísl. 11, 26.

Ďábel jest lhář a otec lži.

**Ďábel přelhal prvoroďice v ráji: Nikoli smrtí nezemřete (požívající z dřeva zakázaného rajskeho); otevrou se oči vaše, a budete jako bohové.
I. Kniha Mojž. 3. 45.**

**Ježíš řekl Fariseům: „Vy z otce ďábla jste, a žádosti otce svého chcete činiti. Ten byl vražedníkem od počátku a nestál v pravdě: neb pravdy v něm není. Když mluví lež, z vlastního mluví, neb jest lhář a otec lži.
Jan. 8. 44.**

Kdo jest otec lži?

Na tu otázku odpovídá hořejší obrázek. I řekl Hospodin Bůh prvnímu člověku: „Ze dřeva vědění dobrého a zlého ať nejíš; nebo v kterýbykoli den z něho jedl, smrtí umřeš.“ Dábel však odporoval slovu Božímu, a přelhav prvoroďče, do hříchu je přivedl. Z toho přišla smrt a všeliká bída do světa. Tak se stal dábel otcem lži, a vražedníkem člověčenstva od počátku.

Kdož jest z otce ďábla?

K tomu odpovídá spodní obrázek. Z otce ďábla praví Ježíš býti židy lživé a nevěřící. Z otce ďábla jsou, kteří podobní jsou otci lži. Z otce ďábla jsou, kteří odpírají pravdě, kteří slovo Boží upírají a převracují, z otce ďábla jsou, nevěřící, bludaři a šířitelé špatných zásad; — z otce ďábla jsou lidé lživí, podvodní, přetváření a falešní. Z otce ďábla jsou zvláště pak ti, jenž odvádějí od víry a od křestanského obcování.

Dítka, které z vás by chtělo býti z otce ďábla?

Žádné zajisté! Mejte tedy lež v nenávisti, varujte se lhářů a svůdníků. Děsný osud čeká na přívržence ďáblovy, víte jaký? věčný oheň jest připraven ďáblu a anjelům jeho. Matouš. 25, 41.

Mše svatá nekrvavá obět nového zákona.

Předobrazení.

Melchisedech, král Sále, podal chleb a víno, nebo byl knězem Boha nejvyššího. 1. Kn. Mojž. 14. 18.

Ustanovení.

Ježíš, tento kněz podle řádu Melchisedechova, obětoval v těchže způsobách své tělo a krev, přikázav: To čiňte na mou památku.

Ustavičné konání, dokavád Pán nepřijde.

Ježíš Kristus, protože zůstává na věky, má kněžství věčné; a protož i věčně spasiti může, kteříkoli skrze něho přistupují k Bohu, jsa vždycky živ k orodování za nás. Žid. 7. 24. 25.

Obět Melchisedechová naznačovala již od tisíci let napřed onu oběť, kterou vtělený Syn Boží v posledních dobách svého živobytí při poslední večeři na věčnou památku svou ustanovil, a která se po dnešní den koná na křesťanských oltářích, a konati se bude až do skonání světa.

Ježíš Kristus obětuje se až po dnes nebeskému Otci svému skrze ruce kněžské, aby se mu dostalo důstojného uctění a slušných díků za všechna dobrodiní, která člověčenstvu prokazuje; nám pak aby dostalo se odpuštění tolikých hříchů, a milostí tělu i duši potřebných.

Tentýž pak Syn Boží, an se názorným způsobem nebeskému Otci svému pro nás a ve spojení s námi obětuje, dává se nám také k požívání, aby duše naše k životu věčnému krmil, ochránil a uvedl.

Ó té svaté oběti, v které člověk Pána Krista co pravého Boha a člověka, nynějšího spasitele, příštího pak soudce požívá, v které se nám ustavičná památka jeho utrpení živě představuje, v které nabývá duše při platném přijímání hojnost božských milostí, v které se nám rukojemství podává, že vykročivše z této smrtelnosti, uvidíme jednou tvář v tvář Toho, jehož jsme zde požívali svátostně, rukojemství, že v něm užijeme nejvyššího blaha na věky.

Uvažuj to dobře, milý křestane, co se ve mši svaté na oltáři děje, abys se vždycky při ní zúčastňoval uctivě a pobožně. Častěji si připomeň, koho v svatém přijímání požíváš, abys častěji a s dobrou přípravou k stolu Páně přistupoval, a tak hojně užil božské štědroty. — Pochválena a pozdravena budiž nejsvětější Svátost oltářní!

Nejsvětější Svátost oltární,
od Ježíše Krista ustanovená zpomínka
víry, naděje a lásky.

Poslední večeře Páně.

Ježiš vzav chleb, díky činil, a lámal, a dával učenníkům řka:

„Totoť jest tělo mé, kteréž se za vás vydává.

To čiňte na mou památku.“

Tak i kalich, když povečeřel, řka:

„Tentoť jest kalich, nová umluva v mé krvi, kteráž
bude za vás vylita.“

Luk. 22. 19. 20.

Dívám-li se na tento obrázek, jest mi, jakobych byl duchem unešen do onoho večěradla v Jerusalemě, kde se můj Pán Ježíš na večer před utrpením svým rozžehnává s učenníky. Zde jedl s nimi naposledy velikonočního beránka, zde ustanovil na svou památku nejsvětější Svátost oltářní — co oběť nového zákona i co pokrm k životu věčnému; zde pověděl k útěše svým učenníkům, že se s nimi opět shledá ve svém království, kde s ním píti budou z nového plodu vinného kořene; tu je napomíná, aby vděčně zpomínali na lásku nebeského Otce, který jednorozeného Syna svého za spásu světa vydává; aby taktéž zpomínali i na jeho lásku, že svou krev vydává na odpuštění hříchů; tu jim přikazuje, by se milovali, jako on je miloval až ho smrt, zde jim umývá nohy, aby jim dal příklad lásky úslužné. Zde — v tom večěradle vidím celé náboženství Ježíšovo v trojnásobné zpomínce víry, naděje a lásky. Tyto božské ctnosti chci při každé mši svaté, při každém přijímání v sobě zbuzovati tímto asi způsobem: Pane Ježíši Kriste, Synu Boha živého, tys můj Bůh a Spasitel — té víry se chci po celý svůj život držeti. Ty jsi chleb živý, který s nebe sstupuje, a chléb, kterýž jsi ty dal, tělo tvé jest vydané za život světa. Tím jsi též potvrdil radostnou naději mou, že budu jednou připuštěn do nebeského večěradla ve společnost oblažených dítek Božích; i chci tě za to milovati nade všechno, a lásku tuto osvědčiti ostrůháním svatých přikázání tvých, i bližního chci milovati jako sebe samého. V této víře, v této naději a lásce chci po celý život setrvati až do skonání.

Jak nás láska Boží volá k pokání a k napravení života.

Pán Bůh nechce, aby kteří zahynuli, ale všickni k pokání se obrátili.
2. Petr. 3. 9.

Pán Ježíš takto mluví o sobě: Já jsem pastýř dobrý, a život svůj dávám za ovce své. Totot jest vůle toho, kterýž mne poslal Otce, abych z toho, co mi dal, ničehož neztratil. Jan. 10. 14. 15. Kap. 38. 39.

Církev obdržela moc od Pána Ježíše, odpouštětí hříchy.

Pán Ježíš řekl učenníkům: Pokoj vám! Jako mne poslal Otec, i já posílám vás; i dechl na ně a řekl jim: Přijměte Ducha svatého, i kterýmž odpustíte hříchy, odpouštějít se jim, a kterýmž zadržíte, zadržáni jsou.
Jan. 20. 21—23.

Bude radost před auděly Božími nad jedním hříšníkem pokání činícím.
Luk. 15. 10.

Radost otcova, když se ztracený syn opět navrátil. Luk. 15. 20.

Proč se rmoutíš, duše má? Co tě činí tak nepokojnou? Ach, ty stěžuješ si, že jsi opustila svého Boha dobrého, že jsi ho těžce urazila, že jsi od té doby beze všeho potěšení, že jsi naplněna úzkostí. Doufej v Boha, duše má; nežádá zajisté nebeský tvůj Otec tvého zahynutí; Syna svého seslal k tomu, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo; poslán ti co dobrý pastýř, an svůj život dává za ovce, on chce tebe vložiti na ramena svá, a donesti do blaženého ovčince. Buďtež sebe větší hříchové, nezoufej jen. Spasitel tvůj Ježíš Kristus uložil moc ve své Církvi, jížto se nám odpouštějí hříchové, když upřímně jsou oželeni a vyznání ve zpovědi. Ztracenému synovi padl otec na šíji, políbil ho a hody jemu vystrojil. Tak se otec na nebesích raduje, tak se Spasitel tvůj raduje i Maria, jeho rodička; tak radují se všichni nebešťané, když hříšník do sebe jde a ze záhuby se vybavuje. Milá duše! učiň tuto radost nebeskému Otci svému, potěš svého Spasitele drahého, potěš strážného anděla svého a ony nebešťany, kteří podobných hříchů zanechavše, v kajicnosti život skončili. Zmužiž se a spěchej v náručí církve, které svěřil Ježíš Kristus klíče nebeského království. Kráčíš-li za tímto pozváním, nabýváš i přístupu k nebeským hodům ve věčné blaženosti, z jakové se s tebou všickni nebešťané radují.

Patero částek svátosti pokání.

Luk. 15.

Zpytování svědomí.

Žel a lítost.

Přišel sám k sobě.

Já zde hynu hladem.

Půjdu k otci svému.

Otče! zhřešil jsem.

Dostiučinění.

Učiň mne jako jednoho z svých nájemníků.

O Bože, jenž jsi svatý, spravedlivý, avšak i milosrdný! Ty miluješ dobré toliko, a přece nechceš, aby hříšník zahynul, odpouštíš mu milerád, pokud poznává své hříchy a k tobě se navrácuje. **S** marnotratným synem odešel jsem od tebe, a hříšným obcováním do bídy se uvrhl; i cítím velikost té bídy více, nežli kdybych ztratil celý svět. Chci již zpytovat svědomí; pomáhej mi duchem svým, abych poznal celé provinění svoje a srdečně je oplakal. **I** vstanu tedy s kleslým synem, hotov všechno opustiti, co mne k hříchu svádělo; padnu k nohám zpovědníka, tvého náměstka, vyznám všechny hříchy své; zvolám: Otče! zhřešil jsem, jižť nejsem hoden slouti tvým synem; odpusť, a přijmi dítko kajicné. **A**bych pokud mohu za své hříchy dosti učinil, budu bedliv dobrých skutků, budu i svým nepřátelům dobře činiti, budu své vášně postem krotiti, všechnu nesnáz trpělivě snášeti, budu se pilně modliti, tvoje přikázání ostříhati, všeho pak se varovati, co by mohlo býti příčinou opětného poklesku. **O** milosrdný Otče, dej, ať zvědí andělé, že se hříšník obrátil, abych jednou s nimi za to slitování chválil tebe Otče na věky. **O** to tě prosím skrze Spasitele mého Krista Ježíše. Amen.

Upřímná kajenost naproti kajenosti liché.

Fariseus a publikán v chrámě.

Luk. 18. 9—14.

Bože, buď milostiv mně
hříšnému!

Bože, děkuji tobě, že
nejsem jako jiní lidé,
jako i tento publikán.

Tento sstoupil do domu svého ospravedlněn nad onoho; nebo každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.

Kdo svých hříchů upřímně lituje, vyzpovídá se z nich ochotně, aby došel v srdci ztraceného poklidu, jehož církev odpouštějíc hříchy jmenem Ježíšovým navrácuje kajícím; i doví se tak nejlépe, mnoholi před soudem Božím ceny má.

Nesudte, abyste nebyli souzeni; nebo jakým soudem souditi budete, takovým budete souzeni, a jakou měrou měřiti budete, takovou bude vám zase odměřeno. Což pak vidíš mrvu v oku bratra svého, a v oku svým břevna nevidíš? Pokrytče, vyvrz nejprv břevno z oka svého. Mat. 7.

Obecná zpověď.

Já hříšný člověk odříkám se zlého nepřítele, všeho vnu-
knutí, rady a skutků jeho. Věřím v Boha Otce, v Boha Syna,
v Boha Ducha svatého. Věřím všecko, co svatá, všeo-
becná církev křesťanská věřiti poroučí. S tou svatou vírou
vyznávám se Pánu Bohu všemohoucímu, Marii jeho předů-
stojné Matce, všem božím Svatým, a vinen se dávám, že jsem
od své maličkosti až po tuto dobu mnohokrátě zhřešil, my-
šlením, řečí, skutky a opuštěním mnoha dobrého, buďto že to
bylo tajně nebo zjevně, buďto vědomky čili nevědomky; proti
desíti Božím přikázáním, v sedmi smrtelných hříších, v pěti
smyslech života svého; proti Pánu Bohu, proti bližnímu
svému, proti spasení své ubohé duše. Těch a všech mých
hříchů želiím srdečně, a prosím o Bože můj, aby jsi mi ráčil
své Božské milosti uděliti, a času tak dlouhého popříti,
že bych se mohl svých hříchů káti, a potom věčného spasení
dojíti.

Protož biji se v své hříšné srdce, a volám s oným zjev-
ným hříšníkem: O Bože! buď milostiv mně hříšnému. Amen.

Křesťanská modlitba o dobré pastýře duchovní.

Žeň zajisté mnohá jest, ale dělníků málo. Protož prosťe Pána
žní, aby poslal dělníky na žeň svou. Luk. 10. 2. Mat. 9. 37.
38. Jan. 4. 35—38.

Milosrdný Bože a nebeský Otče! k tobě pozdvihujeme srdce svá, prosíme tebe, uděliž nám této převeliké milosti, abychom se s tebou věčně radovali v nebesích. Ty jsi povolal nás k blažené nesmrtelnosti, a nechceš smrti člověka. Z převeliké lásky vydal jsi vlastního syna svého za nás na smrt kříže. Za to buďtež tobě díky na věky. Děkujeme tobě, milý Spasiteli, že jsi nám svou smrtí nebe otevřel. Ty jsi

vyslal apoštoly do světa, aby svolávali všechny národy a lidi do nebe. K podobnému cíli přidal jsi jim dvou a sedmdesát učenníků. My jsme tvou žní velikou; biskupy pak a kněží učinil jsi svými dělníky, uloživ jim, aby vodili nás cestou k životu a varovali tolikéž od cesty, která vede k záhubě. Podlé tvého nařízení máme prosit Pána žní, aby poslal dělníky na žeň svou. Pročž prosíme tebe, zvláště v těchto dnech, v kterých náměstkové apoštolů — biskupové — vzkládají ruce nad novým duchovenstvem, račiž drahý Spasiteli, udělit kněžím při oltářní oběti ducha pravé pobožnosti, rač jim dáti ducha svatého horlivosti k zvěstování slova svatého, ducha pak lásky při vykonávání povinností pastýřských. Nedej nám zapomenouti, že máme pastýře své ctíti a jich poslouchati, jakož těch, kteří mají účty vydávati za duše naše, aby to s radostí činili a ne se stýskáním, nebo toby nebylo nám prospěšné. Neprosíme Pane, abys nás povolal ze zlého světa tohoto, ale abys nás chránil od zloby, bychom mohli — jedni k druhým — svoje povinnosti plniti; dejž abychom tě ctili a z úst služebníků církevních slovo Boží rádi slyšeli, a tak jednou s nimi na nebi děkovali tobě, Otče milosrdenství, taktéž i tobě milý Spasiteli Pane Ježíši, Synu Boha živého, který jsi nás až do smrti miloval; zároveň i Duchu svatému, dárci pravé blaženosti na nebi.

O vy svatí nebešťané, kteří jste svůj život v horlivé o duše péči ztrávili, a vešli zato v radost Pána svého — i vy svaté duše, jimž horlivost duchovních zprávců dopomohla k věčné radosti, podporujte v nebi naše modlitby, aby všickni lidé došli svého spasení.

**K vůli spravedlivým dává Bůh své požehnání člověčenstvu
(často dosti hříšnému).**

Řekl Hospodin Abrahamovi: Jestliže naleznu v Sodomě deset spravedlivých, odpustím všemu místu pro ně. 1. Mojž. 18. 26—33.

I požehnal Hospodin domu Putifara Egyptského pro Josefa, a rozmnožil tak doma jak na poli všecken jeho statek. 1. Mojž. 39. 5.

Když bojoval Amalech proti Israelovi, modlil se Mojžíš na vrchu hory. A když pozdvíhoval Mojžíš rukou, přemáhal Israel; pakli maličko upouštěl, přemáhal Amalech. 2. Kn. Mojž. 17. 11. 1. Kn. Mach. 3. 62.

Anděl Boží řekl Pavlovi: Neboj se Pavle; aj, daroval tobě Bůh všechny, kteří se s tebou plaví.

Skut. Apoštol. 27. 24. Mat. 24. 22.

Člověk má jen tolik ceny do sebe, mnoholy před Bohem platí. Bůh zajisté nejlépe ví, co by bylo v člověku; spravedlivý jest mu ten, kdo jeho vůli zachovává. Plní pak vůli Boží ten, kdo věří v Pána Ježíše a spravuje se zákonem lásky, kdo miluje Boha nade všecko, bližního pak jako sebe samého; komu se nedostává víry, pobožnosti a křesťanské lásky, měj si obcování jeho sebe lepší tvářnosti, bude předce dle slov Pavlových jako zvučící měď před Bohem, aneb zvonec znějící. Blažený, kdo jest v počtu spravedlivých; oči Hospodinovy a uši jeho zřízeny jsou k prosbám jejich. Mnohoť zajisté může modlitba spravedlivého u Boha. Spravedlivý přivozuje od Boha mnohou milost lidem ostatním, aniž by zvěděli tito, komu za to mají děkovati; nezřídka bývají spravedliví ke všemu tomu ještě pronásledováni od těch, kterým takto sloužejí. Blaze domácnosti, obci, zemi a říši, která v sobě chová mnohé spravedlivé — porůznu, neb v zbožném bratrstvu. Co dobrý zárodek ve viném keři, tím jest spravedlivý v obci lidské. Toto praví Hospodin: Jako kdyby nalezeno bylo zrno v hrozně, a bylo by řečeno: Nezkaž ho, nebo požehnání jest v něm; tak učiním pro služebníky své, abych nepohubil všecko. Tak se tedy stává spravedlivý nejužitečnějším údem společnosti lidské.

Křesťané, pěstujte tedy víru a pobožnost, nepotupujte nuzného, často mívá potupený člověk velkou platnost před Bohem; ctěte a milujte se vespolek; kdo bohabojně žije podlé zákona lásky, ten v Bohu žije a Bůh v něm. Jak 5. 16. 2. Kor. 10. 17. 18. Žid. 11. 38. Jesai 65. 8. 1. Kor. 13. 1—13.

Pobožnost

jest ke všemu užitečná, majíc zaslibení nynějšího
i budoucího života.

Mistře! k slovu tvému rozestru síť. Luk. 5. 5.

Za onoho času stál Pán Ježíš podle jezera genezaretského, kdež Šimon Petr s Jakobem a Janem právě vypírali sítě po marném lovu. I řekl Ježíš Šimonovi: Vez na hlubinu a rozestřete sítě své k lovení. A odpovéděv Šimon řekl jemu: „Mistře, přes celou noc pracovavše, nic jsme nepopadli, ale k slovu tvému rozestru síť.“ I zahrnuli veliké množství ryb, tak že se trhala síť jejich, a potopovaly se téměř lodičky. I padl Šimon Petr k nohám Ježíšovým řka: „Odejdi ode mne, Pane: neboť jsem člověk hříšný.“ I dí Ježíš Šimonovi: Již od tohoto času lidé budeš lovit. I stalo se pak, že následkem prvního kázání Petrova připojilo se duší okolo tří tisíců.

Skutk. apošt. 2. 41. 2. 4.

Petr lovil sám o sobě beze všeho výsledku. K slovu pak Páně rozestřev síť, bohatý lov učinil. Tak se děje také nám: Každé povolání ukládá nám jisté povinnosti, při kterých nelze obejít se bez požehnání Božího; chceme-li též — podle povinnosti — duše pro nebe získati, bude také jaksi zapotřebí rozestřít k tomu síť; i požehná Bůh práci naši, kterou vyvádíme bratry z mravní záhuby.

Avšak jako Petrovi, k slovu Mistra pracujícímu, teprv podařil se dvojnásobný lov: půjdeť i nám práce od ruky, budeme-li při tom důvěřovati v Boha, a vůli jeho plniti. Pravá pobožnost zakládá se právě v tom, když máme při všem zřetel na Boha. Taková pobožnost dodává nám ceny a pravé blaženosti; ona oblažuje domácnost i obec; ona všemu uděluje posvěcení vyššího, činíc chrámy z našich příbytků, pokud se tu lidé rádi modlejí; nábožnost přináší víru, lásku, utěchu, pokoj a radost do domácnosti; ona střeží naše obydlí, neboť přebývá tu požehnání Boží zajisté; několik jen spravedlivých, a Sodoma nebylaby zrušena.

Kde přebývá bohobojnost, neostojí nemravnost, tu není slyšet vády, ani potupy a proklínání. Křesťané, buďtež tedy nábožni, Otec nebeský bude ve vás míti zalíbení své, anděl pak strážný bude mezi vámi vždycky meškati.

**Co máme činit, chtěje obdržeti milost a požehnání
Boží, a odvrátiti zasloužené pokuty?**

Ponižuj se před Bohem.

**Bůh se pyšným protiví, ale
pokorným dává milost.
Jak. 4. 6.**

Cti otce svého i matku svou.

**Kteréz jest první přikázání s
zaslíbením: aby dobře bylo
tobě, a dlouho živ byl na ze-
mi. Efes. 6. 2. 3.**

**Nebudiž tvrdým, ale dobro-
tívým a milosrdným.**

**Soud bez milosrdenství tomu,
kdož neučinil milosrdenství;
milosrdenství pak se vyvyšuje
nad soud. Jak. 2. 13.**

**Ostříhej zákona a rady
(dobré). Přísloví 3. 21.**

**Tehdy choditi budeš doufan-
livě cestou svou, a noha tvá
nezavadí. Přísloví 3. 23.**

1. Hospodin učinil Abrahama praotcem vyvoleného lidu svého, jímž se mělo nezkalené zachovati zjevení Boží. I zjeviv se mu Hospodin, přislíbil učiniti jej v národ veliký, zachová-li slovo jeho: chodiž přede mnou a budiž dokonalým. I učinil tak Abraham, došel požehnání od Boha, ba i všecka pokolení země měla býti požehnána jedním z jeho potomků. 1. Mojž. 1, 2. 3—17. 1.

2. Egyptský Josef poslušen byv svého otce, hledal bratry, kteří pásli ovce v Sichem. Poslušnost taková dovedla jej — ovšem cestou strastiplnou — k vysokému důstojenství v Egyptě, a učinila jej zachovatelem otce a bratří hladem trápených.

3. Milosrdný samaritán slitoval se nad ubohým člověkem, a vloživ jej na hovado své, vedl do hospody, a měl o něj péči. I ty učiň podobně, a život věčný obdržíš.

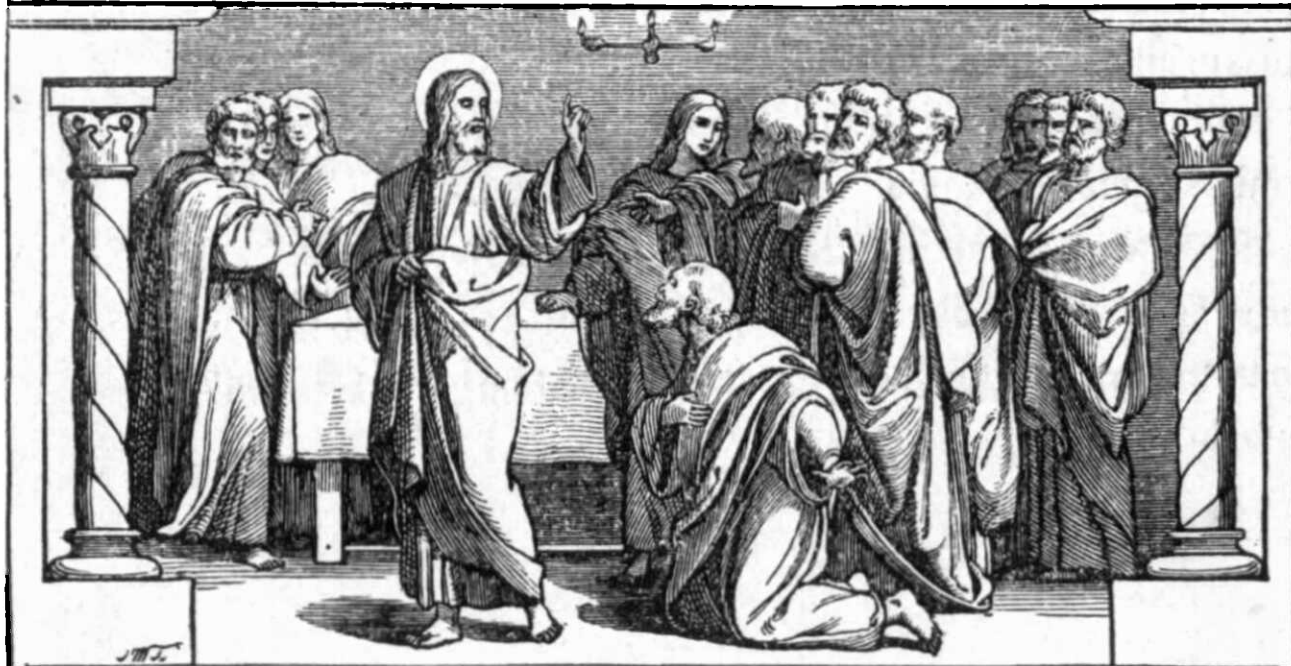
4. Hospodin ustanovil Saule králem nad Israelem, i zavrhl jej napotom, proto že bezprávně obětoval zápalnou oběť Hospodinu z prvotin loupeží nepřátelských, obětí pak nařízených nešetřil. Kdyby byl uposlechl, nebyl by se dočkal zavržení od Boha. Lepšíť jest zajisté poslušenství nežli oběti. 1. Král. 15. 22.

Kdo nedává čest Bohu, a sám v sebe
důvěruje, velké záhuby se báti musí.

Herodes oblečen v královské roucho, činí k lidu řeč. Lid pak přikřikoval:
Hlas boží to, a ne lidský. A hned jej ranil anděl Páně, protože nedal cti
Bohu: a od červů sežrán, zdechl. Skutk. ap. 12.

Řekl Petr: Pane, hotov jsem s tebou i do žaláře i na smrt jíti. Ale
Ježíš řekl: Pravím tobě Petře, že nezapívá dnes kohout, až třikrát
zapřeš, že mne znáš. Luk. 22.

Toto praví Všemohoucí: Já jsem Hospodin, slávy své jinému nedám. Isai. 42. 8. Zlořečený člověk, kterýž doufá v člověka více nežli v Boha. Jeremiáš 17. 5.

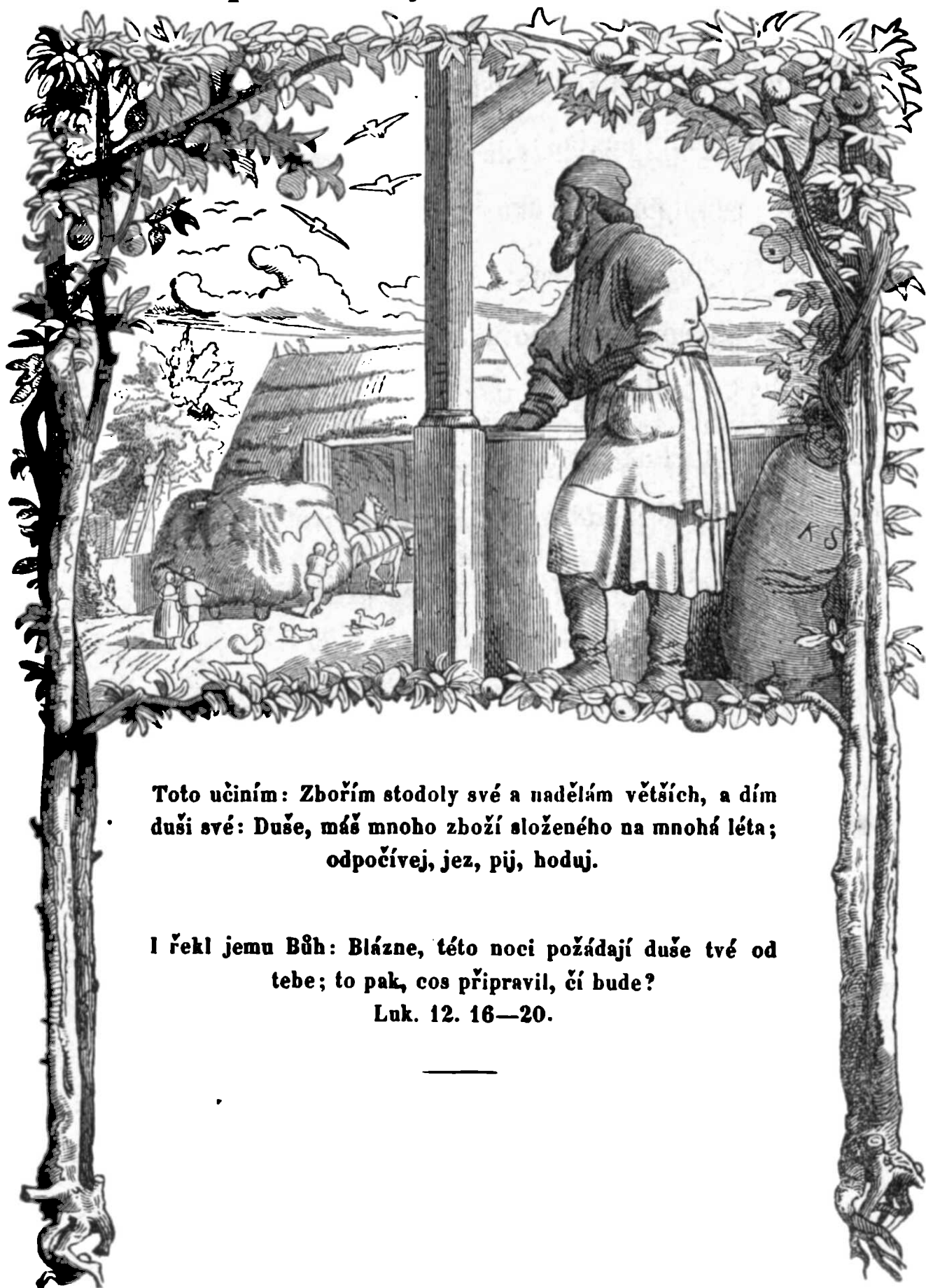
Ponižte se před obličejem Páně, a povýší vás. Jak. 4. 10. V Bohu zajisté živi jsme, a hýbáme se i trváme.

My pak při své nevděčnosti počínáme sobě, jako bychom mohli živi býti, hýbati se i trvati bez Boha sami o sobě; pokrmu, nápoje a vážnosti na zemi si žádáme: a sami odpíráme Bohu dáti, co mu náleží; kam poděla se víra naše v prozřetelnost Boží, bez které ani vrabec neupadne se střechy? Kdo sám sebe povyšuje, Bohu úcty upírá. Kam se vděčnost k Bohu poděla? Kde jest bázeň Hospodinova? — Všeliký dar dobrý přichází od Otce světél, — kterékoliv tedy zboží nepochází od něho, vštěpením jest, jehož nenasadil otec nebeský — a které uvadne; to uznávajíce, pokořujme se pod všemohoucí rukou Boží, aby se nad námi vyplnila vůle Hospodinova. Herodes si osvojoval té cti, která Bohu slušela, a hned jej ranil anděl Páně.

Petr spoléhal na sebe, i poklesl opět; když se ho zas milost Boží dotknula — potom hořce zaplakal.

Přesvatý spravedlivý Bože! připuť na mne všechny jiné hříchy, jenom toho nepřipouštěj, abych se nad tebe vypínal, abych čest tvou sobě dával, a sebe jenom vyhledával kromě tebe a bez tebe.

**Kdo hledá věci toliko pozemských, ztratí nebe i zemi;
kdož pak nebe vyhledává, obého obdrží.**

**Toto učiním: Zbořím stodoly své a nadělám větších, a dím
duši své: Duše, máš mnoho zboží složeného na mnohá léta;
odpočívej, jez, pij, hoduuj.**

**I řekl jemu Bůh: Blázne, této noci požádají duše tvé od
tebe; to pak, cos připravil, čím bude?**

Luk. 12. 16—20.

Vystříhejte se všelikého lakomství; takť jest, když někdo sobě shromáždí poklady, a není bohatý v Bohu. Luk. 12. 21.

Co jest platno člověku, byť všecken svět získal, a na své duši škodu trpěl? Mat. 16. 26.

Hledejte nejprvé království Božího a spravedlnosti jeho : a toto všecko bude vám přidáno. Mat. 6. 33.

Ježíš radí bohatecům, aby sobě z vezdejšího a nezřídka nepravého zboží učinili pro věčnost přátely milosrdnými skutky; aby, kdyžbychom zhynuli, přijali nás tito do stanů věčných. Luk. 16. 9.

Poklad u Boha nejlépe jest uložen.

Sedě Ježíš proti pokladnici, díval se, kterak zástup metal peníze do pokladnice, a mnozí bohatí metalí mnoho. A přišedši jedna chudá vdova, vrhla dva halíře, jenž jest čtvrtá částka peníze. I svolav učeníky své, dí jim: „Amen pravím vám, že tato chudá vdova více uvrhla, než všickni, kteříž metalí do pokladnice. Nebo všickni z toho, co jim zbývalo, metalí: ale tato uvrhla ze své chudoby všechno co měla, všechnu živnost svou.

Mark. 12. 41—44.

Užitečné jest, uložiti něco pro starší věk; více pak prospěje opatřiti věčnost svou. Co platno člověku, máli z čeho trávit, dokud žije na zemi, trpí-li pak bídu a nouzi na věčnosti? Proti takovému nedostatku radí Pán Ježíš konat skutky tělesného i duchovního milosrdenství, bychom si přátely získali, by přijali nás do stanů věčných. Ukládajíce mnoho dobrých skutků do nebeské pokladnice, opatříme blahobyť svůj v království božím. Nebeská pokladnice jest nejlepší spořitelna pro nás křesťany. Každý dobrý skutek s dobrým úmyslem, z lásky k Bohu a bližnímu konaný padá do této pokladnice, z které se pak na věčnosti vyjímá a na soudní váhu položí. Almužna pak dává-li se nešetrně a v nevoli, nepadá do pokladnice nebeské, spíše uvrhuje potupu na Pána Ježíše, na něhož samého padá naše úslužnost i nešetrnost k chudým.

Jako ondy v chrámu, tak se nyní s nebe dívá Pán Ježíš, kteraké tu skutky konáme, ještoby se v nebeské pokladnici uložiti mohly. Blahoslavení, kdož dobře užívajíce svého bohatství, ukládají sobě poklad v nebesích; tím důvěrněji mohou za to očekávati věčných pokladů. A však není nikdo tak chudým, by mu naprosto nebylo lze dobré skutky konati. Nepatrná almužna chudé vdovy platila víc před Bohem, nežli kterou dali bohatci. Čiňme jenom co nám Bůh a církev velí, krotíme nezřízené žádosti; nedopouštějme se podvodu, nebudme závistiví, žijme se prací; opatrujme a navštěvujme aspoň nemocné a budme trpělivi ve své chudobě.

A však — bývá-li dobrý skutek s obtížnostmi spojený, pamatujme, že tím více platí v pokladnici nebeské. Vykonáme-li ho i tenkrát, tím větší slasti okusí pak srdce naše.

Pamatuj člověče na příští účty z hřiven tobě svěřených.

Užitečný služebník.

20

Pane, pět hřiven dal jsi mi; aj jiných pět na to získal jsem.
To dobře, služebníče dobrý a věrný: že jsi nad málem byl
věrný, nad mnohem tebe ustanovím, vejdiž v radost pána svého.
Mat. 25. 20—21. Luk. 19. 12—28.

Služebník neužitečný.

Pane, skryl jsem hřivnu v zemi:
aj tu máš, co tvého jest.
Služebníče zlý a lenivý!
Neužitečného služebníka uvrzte do temnoty
zevnitřní. Mat. 25. 25—30.

S královstvím Božím, které připravil Bůh svým věrným sluhům od ustanovení světa, jest to jako s urozeným člověkem, který odešel do daleké krajiny aby přijal království; zatím ale odevzdal své statky služebníkům, aby mu pak účty vydali, až se zase navrátí. Služebníci tito jsme my; na slovo vzatý urozenec urozený jest Ježíš Kristus, jenž čtyřicátý den po svém z mrtvých vstání vstoupil na nebesa, aby, až se zase k soudu navrátí, zjevné bylo užívání hřiven svěřených; aby se vědělo od kterých naprosto odjato bude království nebeské, ježto nepřinášeli užitky jeho, a kteří to jsou, o kterých dí písmo, žeby byli z vně, aneb kterým povědíno bude ono blažené slovo: Pojdte požehnaní Otce mého!

Rozsoudí se všechno podle skutečného užívání darů Božích. Dar pak Boží všeliký dar dobrý jest. Co máš člověče, čehobys nebyl přijal! Pakli jsi vzal, proč se chlubíš, jakobys byl nezal? Nejvzácnější pak hřivna jest Evangelium o království nebeském, pravá víra (božské zjevení) a to štěstí, jehož v církvi, v živobytí i po smrti užíváme. Přinášíme-li jen užitky toho daru božího? Těžíme-li dobře z hřiven ducha, důmyslu, stavu a povolání? s prospěchem-li užíváme vezdejšího zboží, svých smyslů, své síly k práci nám udělené; uchopujeme-li se vzácné příležitosti, bychom získali přátel a statků pro věčnost? V tomto království Božím, jehož se nám dostati má, máme jediného Boha a Pána — jedinou službu, a to službu boží, jediné povolání ke cti boží a k oblažení lidskému; jedinou mzdu v nebesích.

Běda, zapomíná-li kdo na svůj služebný poměr k Bohu, a na zodpovědnost z hřiven svěřených. Těžký účet vydá, kdo nedává ze svých darů Bohu slušnou čest, kdo se s těmi dary chlubí jako se svými, kdo jinými pohrdá, hřivny nechá ladem ležeti, ba jich i nadužívá k rozšíření nevěry a nemravnosti; běda tomu, kdo předrahý čas máří netečným nebo hříšným způsobem; ať se bojí smrti, která každou dobu hotova jest, povolati nás k spravedlivým účtům před soudnou stolicí Boží.

Služebník zlý a lenivý bude zavržen, věrný sluha boží vejde pak v radost Pána svého. Luk. 19, 11—27. Mat. 25, 19—30. Luk. 16, 9. Mat. 21, 43. I. Kor. 4, 7. — 5, 12.

**Čtyry otázky,
které rozhodnou náš osud po smrti.**

Jsem-li na pravé cestě k životu?

**Lituji-li upřímně zpáchaných
hříchů?**

**Já jsem cesta a pravda i život.
Žádný nepřichází k Otci, než
skrze mne. Jan 14. 6.**

**Otče, zhřešil jsem. Luk. 15. 21.
Kdoby hříchu svého neuznal, vi-
nen bude hříchem věčným.
Marek. 3. 29.**

**Nemám-li cizího statku za
sebou?**

**Nejsem-li komu nepří-
telem?**

**Pane! oklamal-li jsem koho v čem,
navrátím čtvernásob. Lukáš. 19. 18.**

**Vejdi v dobrou vůli s protivníkem svým
rychle, dokudž jsi s ním na cestě.
Matouš. 5, 25.**

1. **Mám-li pevnou vůli, žítí a umřítí u víře v Ježíše Krista co Boha, Pána a Spasitele našeho, jak se víra tato chová v lůnu církve katolické, v apoštolském úřadě? Mám-li úmysl, všeho bludu odřici se, lpí-li na mně nějaký? Mám-li to na mysli, že chce-li kdo vjíti do života, ostříhati musí přikázání? Matouš 19, 17.**

2. **Lituji-li srdečně hříchů celého života svého, a to nejvíce z příčiny té, že jsem Boha, nejvyšší dobré, jimi rozhněval? Zdali jsem se vyzpovídal ze všech hříchů upřímně, nezatajiv hříchu vědomky? nebude-li zapotřebí, vyzpovídati se ze všech hříchů po celý život zpáchaných?**

3. **Oklamal-li jsem koho v čem? Mám-li vůli, cizí statek navrátiti? kterak to mám učiniti? Možno-li snad přátely si učiniti pro věčnost? Mám-li se podle svého obcování spíše snad obávati žalobníků nad hrobem?**

4. **Kolem roku 260 žili dva křesťané, jmenem Sapricius a Niceforus, jichžto přátelství přešlo ve velkou nenávisť. Niceforus jal se uprošovat opětně, Sapricius pak nechtěl odpustiti. I stalo se, že Sapricius pro víru na smrt odsouzen byl, pakliby se Krista neodříkal. I doložil, že jest hotov položití život pro Krista, k čemuž se již děly všecky přípravy. Tu jej uprošuje opět Nicefor na popravišti — avšak nastojte, Sapricius neodpouští ani při smrti. I odjímá mu Pán Bůh milost svou, on zapírá víru, a mučennické koruny dostává se místo něho smířlivému Niceforovi. Kdo nechce odpustiti, nemůže do nebe vejíti.**

Jak nás bude Pán Bůh souditi? Jaký bude jednou soud Boží nad námi?

Služebník na milost přijatý.

I slitovav se Pán nad služebníkem tím, velký dluh jemu odpustil.
Matouš 18, 27.

Služebník nelitostný.

Chopiv se spoluslužebníka hrdloval se s ním, a dal jej do žaláře.
Matouš 18, 30.

Služebník potrestaný (odsouzený).

Služebníče nešlechtný, všechen dluh odpustil jsem tobě, zda-liž jsi i ty neměl se smilovati nad spoluslužebníkem svým?
I dal jej mučitelům. Matouš 18, 32.

Kdo jest shovívavý, vlídný a milosrdný k bližnímu, dojdeť i on smilování u Boha.

Hříchy naše uvalují na nás mnohé viny; kam bychom se poděli, kdyby nebylo nám naděje na odpuštění, pročez naučil nás Ježíš Kristus modliti se k nebeskému Otci: „Odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům.“ I odpouští nám Otce nebeský milerád viny naše, pokud je uznáváme, jich litujeme, z nich se zpovídáme, pokud máme víru v milého Spasitele, Jezu Krista, že smrtí svou dosti učinil za hříchy naše. Avšak — pohříchu — kterak my se k chybujcím bližním chováme? Zdráháme se nezřídka i sebe menší urážku jim odpustiti, aspoň nikoliv bez dlouhého rozmýšlení, a nebývá to ani od srdce. Kdo jest tvrdý k bližnímu a nechce odpustiti, sám se tvrdostí svou odsoudil (soud bez milosrdenství jej očekává).

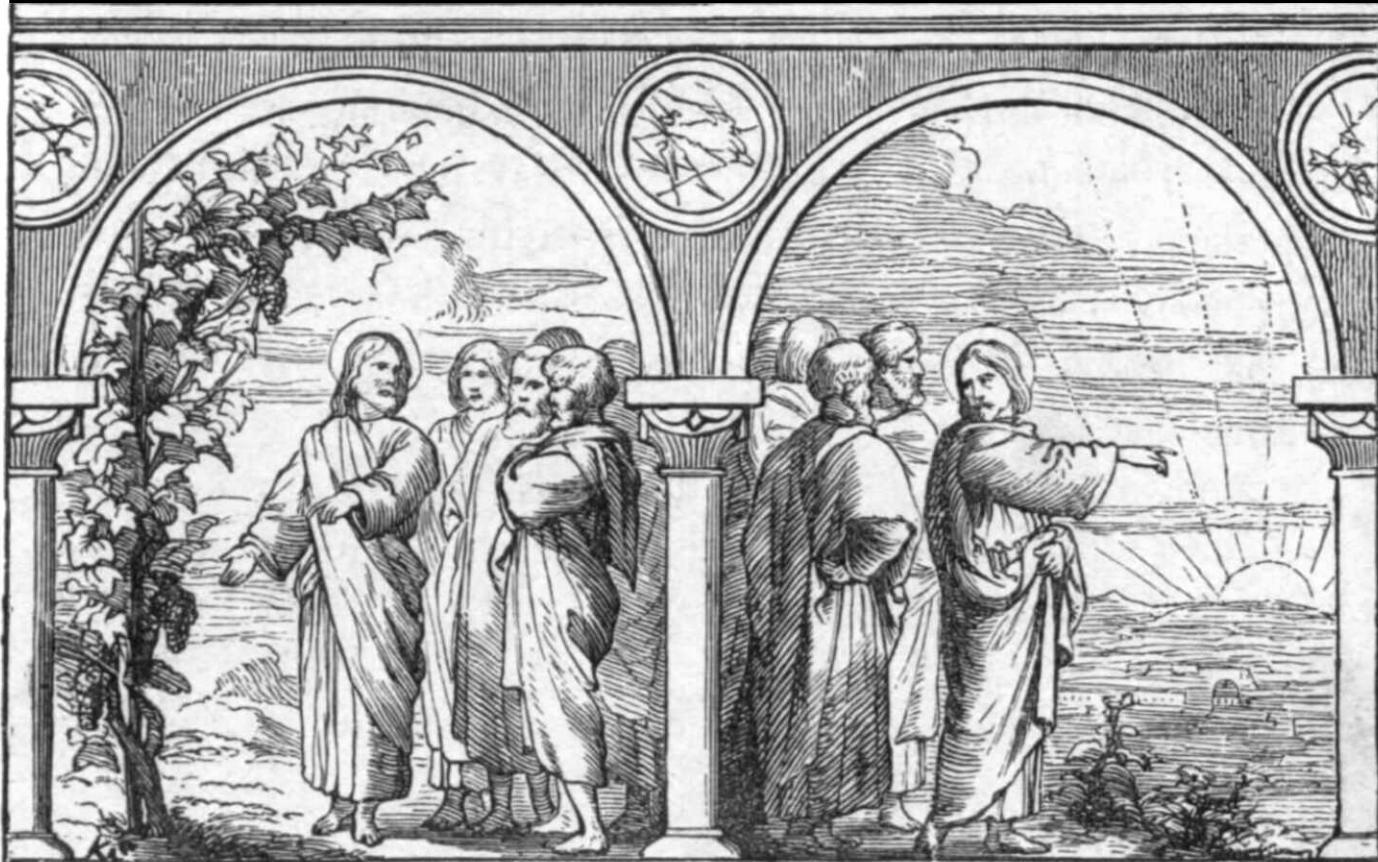

Co nám hlásá Boží příroda.

Co bude člověk sít, to bude i žítí.
List k Gal. 6. 7—9.

Seberte koukol a svažte jej v
snopky k spálení; ale pšenici shro-
mažděte do stodoly mé. Mat. 13, 30-43.

Ratolest nemůže nésti ovoce sama
od sebe, nezůstaneli při kmenu.
Jan. 15, 4.

Jak zapadá slunce, tak i vychází.
Mat. 16, 2—4.

Podoben jest člověk rozséváči, který potud sklízí, pokud rozsíval. Každý skutek náš a všeliké slovo jest skutečným semenem. Kdo nasej dobrého semene, bude míti dobrou žeň. Kdo činil dobré skutky, bude míti za to odměnu časnou i věčnou; neboť obdrží každý podle skutkův svých. Poli podoben jest tento svět, na něhož snesl Ježíš Kristus slině života věčného. I přišed pak ďábel, nasej koukole mezi pšenici, a odtud stává lidí dobrých a zlých. Zlé pak lidi písmo nazývá koukolem, jenž do pece uvržen bývá; o spravedlivých pak dokládá, že budou shromážděni v přisbytcích nebeského Otce. K politování jsou, kteří zásady a skutky pekla sobě osvojují, nevěřící a hříšníci. Blahoslaveni pak ti, co držíce se Spasitele světa, prostředkův k spasení užívají a v pravé církvi život dokonávají. Jako ratolest nemůže nésti ovoce, nezůstane-li při kmenu, tak i my nemůžeme učiniti, co jest dobré před Bohem, leč ve spojení s Pánem Ježíšem. Pevně se již držíme církve, v které všeho nabýváme, čeho k spasení zapotřebí jest. Západ slunce podoben jest východu, tak i při člověku: Stav jeho po smrti bude takový, jakový i konec byl. Nemylte se: Bůhť nebývá posmívár; nebo co bude člověk síti, to bude i žíti. Dobré pak činíce, neustávejme: nebo časem svým žíti budeme neustávajícíce.

O. A. M. D. G.
